

Kaustisen seutukunnan toteuttamat HANKKEET 1.1.-31.12.2023

Kaustisen seudun Elinvoimaohjelmaa vuosille 2022-2026 toteutetaan mm. kehittämishankkeilla.

Raportti sisältää Kaustisen seutukunnan toteuttamat hankkeet strategisten kehittämisteemojen mukaan.

Sisällys

TEEMA 1.UUSIUTUVAN ENERGIAN JA BIOTALOUDEN SEUTU	3
1. HIILEKAS - BIOHIILEN TUOTANNOSTA KASVUA PAIKALLISILLA EKOSYSTEEMEILLÄ	3
2. KASE BILETTI.....	5
3. KASE SOLAR POOL	7
4. KIERTOON!	9
5. KIERTH ₂ ON 2.0.....	11
6. KUNTIEN ILMASTOSUUNNITELMAT.....	14
7. TUOKES - TUULIVOIMAN-ALAN OSAAMISKESKUS: ESISELVITYS	16
TEEMA 2.DIGITAALINEN JA ÄLYKÄS SEUTU.....	18
8. KASE SMART COUNTRYSIDE – KUNTADIGI 2	18
9. KASE SMART COUNTRYSIDE – KUITUA KYLILLE	20
TEEMA 3.YRITTÄJYYDEN, TYÖPAIKKOJEN JA VERKOSTOJEN SEUTU	21
10. ETÄTYÖPISTEET ELINVOIMAN KASVUALUSTANA.....	21
11. HYVINVOINTIMATKAILUN KEHITTÄMINEN -ESISELVITYSHANKE	23
12. KASE ERKKA - ERIKOISKASVIVILJELJÄKSI YHTEISTYÖLLÄ	24
13. LIKIRUOKA	25
14. MUKAAN - MUKANA KASVUSSA.....	27
15. SEMUKAS- SEUTUJEN VÄLINEN MUUTOS JA KASVUOHJELMA	29
TEEMA 4.KULTTUURIN, LUONNON JA ONNELLISTEN IHMISTEN SEUTU.....	30
16. KAIKUMA – AINEETTOMAN KULTTUURIPERINNÖN MATKAILUPALVELUIDEN KEHITTÄMISHANKE	30
17. KASE HUOVA - ENERGIAOMAVARAINEN JA HUOLTOVARMA KAUSTISEN SEUTU – KOORDINOINTIHANKE	34
18. RETKEILYREITIT -INVESTOINTIHANKKEIDEN HALLINTO	36

Teema 1. Uusiutuvan energian ja biotalouden seutu

1. HIILEKAS - Biohiilen tuotannosta kasvua paikallisilla ekosysteemeillä

Hanke nro: J10125
Hankkeen toteutusaika: 1.10.2023 – 30.9.2025
Hankkeen rahoitus: Keski-Pohjanmaan liitto 80 % (JTF-oikeudenmukaisen siirtymän rahasto)
Kaustisen seutukunnan kunnat 20 %

Yleiskatsaus

HIILEKAS – Biohiilen tuotannosta kasvua paikallisilla ekosysteemeillä -hanke on osa Kaustisen seutukunnan toimintaa, jonka tavoitteena on edistää uusiutuvan energian ja biotalouden ekosysteemien rakentumista. Hankkeen toimet lisäävät biohiilen ja sen tuotannon tunnettuutta Keski-Pohjanmaalla, tarkastelee biohiilituotannon paikallisia ja alueellisia arvoketjuja tuotannon käynnistämiseksi, edistää biohiileen liittyvien tuotantoinvestointien syntymistä sekä pilotoi ja demonstroi biohiilituotantoa pienen mittakaavan pyrolyysilaitteistolla.

Toiminta 1.10.-31.12.2023

Hanke alkoi 1.10.2023, ja hankkeen aloitusvaiheen toiminnassa korostuivat projektinhallinnan aloitus, työsuunnittelu ensimmäisen puolen vuoden ajalle, viestintä sekä tiedonkeruu ja selvitykset hankkeen toiminnan tueksi. Osa-aikainen projektipäällikkö aloitti tehtävässään 9.10.2023, jonka lisäksi hankehenkilöstöön kuuluivat osa-aikainen hankesihteeri sekä viestintäassistentti. Lisäksi hankkeen toiminnassa oli vahvasti mukana Kaustisen seutukunnan aluekehittäjä. Hankehenkilöstö kokoontui säännöllisesti viikkopalaverissa, joissa käytiin läpi hankkeen ajankohtaisia asioita ja edistettiin toimenpiteitä. Hankkeen ensimmäisten kuukausien tavoitteena oli hankkeen käynnistäminen ja mahdollistaa toiminnan sujutus kevätkaudella, kun hankkeen kokoaikainen projektipäällikkö aloittaa tehtävässään tammikuussa.

Työpaketin 4 (Hallinto ja viestintä) toimenpiteet korostuivat hankkeen aloitusvaiheen toiminnassa. Projektinhallinnan aloitukseen kuului työ- ja viestintäsuunnittelu, ohjausryhmän kokoaminen ja palaverit niin hankehenkilöstön sisäisesti kuin rahoittajan ja asiantuntijoiden kanssa. Hankkeen toimintaa tukeva ohjausryhmä asetettiin joulukuussa ja ensimmäinen ohjausryhmän kokous pidettiin 13.12.2023. Viestinnän osalta hankkeen aloituksesta tiedotettiin niin kuntatiedotteissa kuin seutukunnan verkkosivuilla ja sosiaalisessa mediassa. Hankkeelle luotiin myös verkkosivut Kaustisen seutukunnan sivuille, joille kerättiin tietoa biohiiliaiheesta sekä hankkeen toiminnasta. Biohiilikartalle liittymistä selvitettiin, mutta karttaa uudistettiin parhaillaan, joten liittymisen odottaa lisätietoa Bioenergia ry:ltä.

Hankkeessa järjestettiin aloituswebinaari nimellä "Biohiilessä kytee bisnes - jämpuusta jättipotti!" 13.12.2023. Webinaarin kohderyhmänä olivat erityisesti maa- ja metsätalalliset, maanomistajat, biohiilialueesta kiinnostuneet yrittäjät sekä muu yleisö. Webinaarissa esiteltiin Kaustisen seutukunnan toimintaa bio- ja kiertotalouden teemojen näkökulmasta, sekä miten hanke kytkeytyy seutukunnan elinvoimajohdantamiseksi, sekä itse hanketta. Webinaarin asiantuntijapuheenvuorot tarjosivat tietoa biohiilestä, sen tuotannosta ja mahdollisuuksista, sekä yrittäjänäkökulman biohiiliteemaan. Lisäksi käsiteltiin biohiilen tuotantoon käytettäviä pyrolyysilaitteistoja. Webinaari tallennettiin, jotta se voidaan julkaista hankkeen sivuilla, ja näin tallenne toimii myös hyödyllisenä tiedonlähteenä hankkeesta sekä biohiilialueesta. Webinaarista tiedotettiin seutukunnan tapahtumakalenterissa, sosiaalisessa mediassa sekä kontaktoimalla sidosryhmiä sähköpostitse.

Työpaketin 1 (Biohiilituotannon demonstraatio ja tuotannon opastus) osalta selvitettiin biohiilituotannon demonstraatioihin tarvittavan pyrolyysilaitteiston vaatimuksia ja hankintatapaa. Hanke kontaktoi pyrolyysilaitteistovalmistajia ja selvitti, millaisia laitteistoja markkinoilla on, ja mitkä valmistajat voisivat toimittaa hankkeen tarpeita vastaavan laitteiston. Laitteistovaatimuksia käsiteltiin myös asiantuntijan tuella, jotta tiedettiin, millainen laite hankkeen toimintaan tarvitaan. Rahoittajan aloituspalaverissa kävi ilmi, että rahoituspäätöksestä poiketen pyrolyysilaitetta ei voida hankkia hankkeen flat rate-osuudesta, joten kehittämishankkeen yhteyteen tulee luoda investointihanke, ja kehittämishankkeelle tehdä muutoshakemus. Investointihakemus tehtiin marraskuussa, ja muutoshakemus kehittämishankkeelle tehdään, kun se on teknisesti mahdollista. Työpaketin 1 osalta valmisteltiin myös kevään demokiertuetta kartoittamalla pyrolysoitavan biomassan lähteitä riittävän biomassan varmistamiseksi kevään demonstraatioita varten. Lisäksi työpaketin 2 (Biohiilen tuotannon ekosysteemin mallinnus) osalta mietittiin alustavasti mahdollisia kohteita hankkeessa toteutettaville tutustumismatkoille.

Emilia Uimaniemi
projektipäällikkö

HIILEKAS		Kustannusarvio 2023–2025	Maksettu 2023	Maksettu yhteensä	Jää	Tot %
Kustannuspaikka 5449						
Henkilöstökustannukset		161 785	10 176,90	10 176,90	151 608,10	6,3
Flat rate 40 %		64 714	4 070,76	4 070,76	60 643,24	6,3
Yhteensä		226 499	14 247,66	14 247,66	212 251,34	6,3
Rahoitus		Myönnetty 2023–2025	Haetaan 2023	Saatu yhteensä	Jäljellä	
K-P liitto JTF	80 %	181 199,00	11 398,13			
Kunnat	20 %	45 300,00	2 849,53			
Yhteensä	100 %	193 604	14 247,66			

2. KASE BILETTI

Hanke nro: A78819
Hankkeen toteutusaika: 1.9.2022 – 31.8.2023
Hankkeen rahoitus: Keski-Pohjanmaan liitto (EAKR) 80 %, kunnat 20 %

KASE BILETTI-hankkeella halutaan tukea biokaasutuotannon kehittämissuunnitelman täytäntöönpanoa –pilotti-alueena Kaustisen seutukunta. Ideana on luoda toimintamalli ja sitä tukevat tukitoiminnot, jotta hankealueella -ja hankkeen kokemusten perusteella koko Keski-Pohjanmaalla-voidaan toteuttaa maatilakokoluokkaa isompia investointikelpoisia ja liiketoiminnallisesti kannattavia biokaasulaitoksia.

Toiminta 1.1.-31.08.2023

Hankkeessa oli neljä työpakettia, joiden lähtökohtana oli jalkauttaa Kaustisen seutukunnan biokaasun kehittämissuunnitelmaa. Verkostojen rakentaminen, yhteismallisten laitosten hyväksyttävyyden ja kannattavuuden sekä erilaisista laitosratkaisuista oppiminen olivat keskiössä. Hankkeen neljästä työpaketista kaikki valmistuivat hankkeen loppuun mennessä.

Työpaketti 1: Tilallisten näkemykset yhteisistä biokaasulaitoksista:

Mira Kukkola suoritti erinomaisen YAMK-opinnäytetyön, jossa tehtiin kysely ja haastattelututkimus tilallisille. Tutkimuksen avulla saatiin selville, kuinka suuri osa tilallisista olisi kiinnostunut osallistumaan raaka-aineiden toimittamiseen biokaasulaitoksiin, vastaanottamaan mädätysjäätännöstä tai osallistumaan laitoksen omistajana. Tulokset ovat myönteisiä ja auttavat tulevia investointeja suunnittelussa.

Työpaketti 2: Biokaasulaitosten skenaariomallinnus:

Toisessa osiossa hankittiin Macon Oy:ltä kolmen erilaisen biokaasulaitosskenaarion kevyt mallinnus. Näissä mallinuksissa arvioitiin kustannuksia ja tuottoja, ja yksi skenaario erottui lupaavana vaihtoehtona. Kyseessä olisi noin 125 000 tonnia syötettä käsittelevä laitos, jonka investointikustannus olisi noin 20 miljoonaa euroa. Mallinnuksen mukana saatiin hyviä työkaluja lisälaskelmien tekemiseen.

Työpakettina 3 jatkettiin työpaketin 2 skenaariota ja vietiin sitä pidemmälle. Tähän teknistaloudelliseen selviytykseen kuuluvat mm. erilaiset laajennusvaihtoehdot, sopivat teknologiat syötteiden suhteen, rahoitusvaihtoehtojen kartoitus sekä sopimusohjat eri toimijoiden välille. Hankintaprosessi saatiin suoritettua ensimmäisen vuosipuoliskon aikana ja tekijäksi valikoitui Wega Group Oy. Toimeksiannossa täydennettiin laitostallinnusta ottamalla mukaan erilaisia laajennusvaihtoehtoja, arvioimalla tarkemmin sopivaa laitostekniikkaa syötteisiin nähden, luomalla aihioita sopimusohjiksi eri toimijoiden välillä ja kartoittamalla rahoitusvaihtoehtoja.

Neljäntenä työpakettina on ollut viestintä, verkostoituminen ja webinaarit. Näitä on toteutettu tasaisesti koko hankkeen ajan. Työpakettien 1–3 tuotokset on esitelty kukin omassa webinaarissaan. Lisäksi maaliskuussa pidettiin biokaasukiertue, jossa käytiin keskustelemassa aiheesta jokaisessa hankealueen kunnassa. Elokuussa käytiin myös tutustumassa Hartwallin Lahden tehtaalla olevaan biokaasulaitokseen, joka täyttää jopa 70 % tehtaan energiatarpeesta. Kansan keskuuteen biokaasuasialla jalkauduttiin Kaustisen kansanmusiikkijuhlilla, Toholammin Toukomarkkinoilla sekä Ollikkala-messuilla Kannuksessa.

Hanke päättyi 31.8.2023 ja hankkeen loppuvaiheen toimenpiteenä järjestettiin mm. webinaari työpaketin 3 tuloksista, biokaasulaitosvierailu sekä kokonaisuuden paketointi investointikiinnostuksen herättämiseksi. Alueella on hyvät mahdollisuudet biokaasutoiminnalle ja muutamia hankeaihioita jo vireillä. BILETTI-hanke on ollut osaltaan edistämässä näitä.

Tomas Luoma
projektipäällikkö

KASE BILETTI Kustannukset Kustannuspaikka 5410	Kustannusarvio 2022–2023	Maksettu 2022	Maksettu 2023	Maksettu yhteensä	Jää	Tot %
Henkilöstökustannukset	30 400	0	27 914,63	16 219,28	2 485,37	92
Ostopalvelut	39 500	0	33 056,99	18 753,99	6 443,01	84
Flat rate 24 %	7 296	0	6 699,51	3 892,63	596,49	92
Yhteensä	77 196	0	67 671,13	38 865,90	9 524,87	88
Rahoitus	Myönnetty 2022–2023	Saatu 2022	Saatu 2023	Saatu yhteensä	Jää	
EAKR 80 %	61 757	0	54 137,08	57 137,08	7 619,92	
Kaustisen seutukunta 20 %	15 439	0	13 534,05	13 534,05	1 904,95	
Yhteensä 100 %	71 196	0	67 671,13	67 671,13	9 524,87	

3. KASE Solar Pool

Hankenro: AKKE031
Hankkeen toteutusaika: 1.4.-31.12.2023
Hankkeen rahoitus: Keski-Pohjanmaan liitto (AKKE) 80 %, kunnat 20 %

KASE Solar Pool-hankkeella halutaan tukea keskitetyn fossiilisen energian tuotantomallin siirtymistä kohti ei-fossiilisia ja hajautetumpia energian tuotanto- ja jakelumalleja. Ideana on luoda Kaustisen seudun maanomistajille ja muille hankkeesta kiinnostuneille tietopaketti, jonka avulla arvioidaan erilaisten maa-alueiden sopivuutta aurinkosähkön tuotantoon. Samalla kartoitetaan yrityksiä, joilla on valmiuksia osallistua aurinkoenergian rakentamishankkeisiin ja luodaan verkostoja toimijoiden välille.

Toiminta 1.4.-31.12.2023

Hanke käynnistyi 1.4.2023. Ensimmäisellä vuosipuoliskolla hankkeen toimenpiteet keskittyivät maanomistajien ja hankeyhtiöiden kartoittamiseen. Hankealueelta löytyi 1850 hehtaaria maa-alueita, joiden maanomistajat ovat kiinnostuneita aurinkoenergiasta. Jälkimmäisellä vuosipuoliskolla tehtiin vierailu Suomen suurimpaan aurinkopuistoon Kalajoelle sekä tutustuttiin samalla Juurakon tuulivoimapuistoon ja Jylkän sähköasemalle.

KASE Solar Pool -hankkeen kaikki työpaketit valmistuivat odotetusti ja hanke sai sidosryhmiltä hyvää palautetta, esimerkiksi: "Tuo karttapalvelu oli ylivoimaisesti paras Suomen kuntien aurinkoteko tänä vuonna!". Pääosa hankkeen toimenpiteistä painottui tälle osavuosisikatsaukselle.

Työpaketti 1: Tietopaketti aurinkosähkön tuotannosta:

Tietopaketti valmistui koko hankehenkilöstön yhteistyönä ja on julkaistu hankkeen sivustolla: <https://kaustisen-seutu.fi/kaustisen-seutukunta/hanketoiminta/omat-hankkeet/kase-solar-pool/tietopaketti-aurinkosahkon-tuotannosta/>. Tietopaketti käsittelee mm. aurinkoenergian mahdollisuuksia Suomessa ja Kaustisen seutukunnan alueella, teollisen aurinkovoiman ympäristövaikutuksia ja ansaintalogiikkaa sekä esittelee kaksi case-esimerkkiä ison hankkeen etenemisestä.

Työpaketti 2: Verkostojen rakentaminen:

Hanke onnistui kohtalaisen hyvin rakentamaan verkostoja hankekehittäjien ja maanomistajien välille. Tärkeimpänä tuloksena voidaan pitää sitä, että kolmella maa-alueella on syntynyt vuokrasopimus, mikä on tärkeä alkusysäys hankekehitykselle. Verkostoja rakennettiin myös konsulttiyhtiöiden suuntaan sekä Fingridiin. Fingridin Jylkkä-Alajärvi-linja onkin yksi merkittävä tekijä siinä, voivatko teollisen mittakaavan aurinkohankkeet edetä. Tällä hetkellä rannikkoalueen sähköverkossa ei ole vielä tilaa uusille isoille tuotantolaitoksille. Verkostojen rakentamisen ja työpaketin 1 tueksi teetettiin työpaketissa 2 kolmen esimerkkialueen toteutettavuus selvitys, jonka toteutti Sweco.

Työpaketti 3: Viestintä ja hallinto:

Hankehallinto hoidettiin mallikkaasti ja maksatushakemukselle on saatu jo myönteinen päätös - hakemus meni läpi sellaisenaan ilman muutoksia. Viestintää hankkeessa tehtiin useiden eri kanavien myötä. Kaksi isoa viestintätoimenpidettä olivat webinaarit: 1) Auringosta energiaa Kaustisen seudulle 30.8.2024 ja 2) Kellä kenno, sillä onni -loppuwebinaari 14.12.2024. Viestintätoimenpiteitä hankkeessa toteutui kaiken kaikkiaan seuraavasti: paikallislehdet (2), kuntatiedotteet (14), Facebook (7), LinkedIn (5), keskustelutilaisuudet (2), webinaarit (2), hankkeen sivusto (materiaalit edelleen saatavissa).

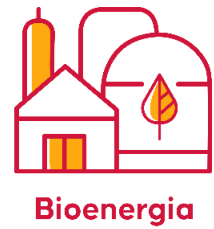
Hanke päättyi 31.12.2023 ja työ aurinkoenergia-aiheen parissa jatkuu Kaustisen seutukunnan yrityspalveluiden normaalina työnä. Lisäksi marraskuussa alkanut Semukas-hanke pystyy tarttumaan samoihin aiheisiin ja vie-
mään seudun kehitystä aurinkohankealueena eteenpäin.

Tomas Luoma
projektipäällikkö

Solar Pool Kustannukset Kustannuspaikka 5458	Kustannusarvio 1.4.-31.12.2023	Maksettu 1.4.- 31.12.2023	Jäljellä	tot %
Henkilöstökustannukset	28 300,00	27106,56	1026,44	96,4
Flat rate 40 %	11 320,00	10842,62	410,38	96,4
Yhteensä	39 620,00	37949,18	1436,82	96,4
Rahoitus	Myönnetty 2023	Haetaan	Jäljellä	
AKKE 80 %	31 508,80	30359,34	1149,46	96,4
Kaustisen seutukunta 20 %	7877,20	7589,84	287,36	96,4
Yhteensä 100 %	39 620,00	37949,18	1436,82	96,4

4. KIERTOON!

Hanke nro: A76269
Hankkeen toteutusaika: 1.6.2020 – 31.8.2023
Hankkeen rahoitus: Keski-Pohjanmaan Liitto (EAKR) 80 %, kunnat 20 %

Hankkeen tavoitteena on toteuttaa paikalliset erityispiirteet hyödyntävä uusiutuvaan energiaan perustuva bioenergian ekosysteemi ja demonstroida tätä käytännössä. Tämä paikallinen ekosysteemi hyödyntää hankealueella olevat merkittävät turkislantavarannot sekä hiljattain käytöstä poistuneet tai poistumassa olevat turvetuotantoalueet (entisen fossiilisen polttoaineen tuotannon sijaan) uusiutuvan energian tuotantoalueina.

Toiminta 1.1.-31.8.2023

Alkuvuoden 2023 aikana Kiertoon! -hankkeessa keskityttiin biokaasuekosysteemin arvokehämällinnuksen sekä Lestijärven järvilietteiden jatkoselvityksen kilpailutuksiin. Samalla valmisteltiin hankkeen jatkoaikahakemusta, koska jo alkuvuodesta kävi ilmi, että hankkeen tavoitteiden saavuttamisen kannalta olisi erittäin suotavaa saada jatkettua hankeaikaa toukokuun lopusta elokuun loppuun. Tällä tavoiteltiin muun muassa yhtä kasvukautta lisää pilottialueella tehtäviin kokeiluihin. Hankkeelle myönnettiin jatkoaikaa elokuun loppuun maaliskuun aikana saadulla päätöksellä. Tämän päätöksen myötä päästiin valmistelemaan tulevan kesän toimenpiteitä.

Lestijärven järvilietteen lisäselvityksen kilpailutuksessa ei saatu yhtään tarjousta, joten tämä selvitys jää hankkeen jälkeisten toimenpiteiden suosituksiin.

Hankkeen yhteistyökumppanina toimivan Halsuan Kehitys Oy:n pilottialueelle (Kairinevan entinen turvetuotantoalue) tehtiin hampun koekylvö. Kylvö onnistui hyvin ja hamppu lähti itämään. Tämä on rohkaiseva viesti entisten turvetuotantoalueiden jatkokäytön mahdollisuuksia pohdittaessa. Hamppu vaatii kasvaakseen varsin emäksisen maapohjan, kasvun kannalta riittävä ph-taso saavutettiin pilottialueella kahdella kalkituskerroksella. Ravinteiden osalta pilottialuetta on lannoitettu ainoastaan biokaasulaitoksen mädätteellä.

Hankkeen viimeisten kuukausien aikana valmistauduttiin hankesuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden evaluointiin ja saavuttamisen varmistamiseen. Bio- ja kiertotalouden arvokehämällinnus saatiin valmiiksi ja sen tuloksia esiteltiin hankkeen päätösseminaarissa Kaustisen Step opistolla 17.8.2023.

Hankkeen tulosten tehokkaan viestimisen näkökulmasta hankittiin yhteistyössä Kierthon 2.0 hankkeen kanssa viestinnällinen kokonaisuus, joka sisälsi verkkosivustolle tulevan sähköisen materiaalin valmistelun sekä painetun "biokaasuoppaan". Tämän lisäksi hankkeet järjestivät yhteisen loppuseminaarin. Luke on ollut mukana hankkeen pilottikokeilujen valmisteluissa (hamppukylvö) ja on sovittu, että Luke voi jatkaa kokeilujen tulosten analysointia hankkeen päättymisen jälkeen. Myös järvilietteen kaasutuspotentiaalin lisäselvityksiä voidaan jatkaa hankkeen päättymisen jälkeen, hankkeen aikana toteutetun selvityksen pohjalta.

Hanke on toteutunut tavoitteiden mukaisesti ja kaikki hankesuunnitelmassa esitetyt oleelliset tavoitteet on saavutettu.

Marko Malvisto
projektipäällikkö

Hankkeen toteutuneet kustannukset ja rahoitus 1.6.2020-31.8.2023

Kustannukset		2020	2021	2022	2023			
KIERTOON! Kp 5445	KA 2020 - 2023	Maksettu	Maksettu	Maksettu	1.1.- 31.08.2023	Hankkeen alusta	Jäljellä	Tot %
Henkilöstökulut	136 930,00	12 463,61	45 308,44	34 842,76	30 849,58	123 464,39	13 465,61	90 %
Ostopalvelut	104 829,00		38 968,98	3 612,01	43 607,21	86 188,20	18 640,80	82 %
Muut kustannukset	72 429,00		17 279,84	19 493,24	13 066,56	49 839,64	22 589,36	69 %
Flat rate 24 %	32 863,00	2 991,27	10 874,03	8 362,26	7 403,90	29 631,45	3 231,55	90 %
YHTEENSÄ	347 052,00	15 454,88	112 431,29	66 310,27	94 927,25	289 123,69	57 928,31	83 %
Rahoitus		Saatu	Saatu	Saatu	Saatu		Jää	
KIERTOON! Kp 5445	Myönnetty	2020	2021	2022	2023	Yhteensä	käyttämättä	
EAKR-tuki (80 %)	277 642,00	12 363,91	89 944,85	53 048,22	75 941,80	231 298,78	46 343,22	
Kunnat (20 %)	69 410,00	3 090,97	22 486,44	13 262,05	18 985,45	57 824,92	11 585,08	
Yhteensä	347 052,00	15 454,88	112 431,29	66 310,27	94 927,25	289 123,69	57 928,31	

5. KIERTH₂ON 2.0

Hanke nro: A78141
Hankkeen toteutusaika: 1.9.2021 – 31.08.2023
Hankkeen rahoitus: Keski-Pohjanmaan liitto, REACT-EU/EAKR 80 %
kunnat 16,67 %, Korpelan Voima 3,33 %

Yleiskatsaus

Kierthon 2.0 -hanke on osa Kaustisen seutukunnan toimintaa, jolla luodaan uusiutuvan energian ekosysteemejä tukemaan maaseutualueiden rakennemuutosta tarkastelemalla uusiutuvan energian, erityisesti biokaasun ja sen jalosteiden, kysyntää seutukunnan alueella. Hanke tekee selvitystyötä alueellisesta uusiutuvan energian, erityisesti biokaasun ja/tai sen johdannaisten, kysynnästä ja kehittymisestä tuottaen edellytyksiä ja toimintamalleja uusiutuvan energian tuotannon käynnistymiseen laajamittaisesti Kaustisen seutukunnassa.

Toiminta 1.1.-31.8.2023

Kierthon 2.0 -hanke eteni hankesuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden mukaisesti vuonna 2023. Hankkeen www.kierthon2.fi -sivuston kautta on viestitty hankkeen tuloksista ja toimista aktiivisesti. Sivustolla on käytössä aikajana-työkalu, jonka avulla hankkeen työpakettien etenemistä pystyy seurata helposti.

Hankkeen työpakettien asiantuntijapalveluhankintoja tehtiin kevään ja kesän aikana useampia. Valmistuneet asiantuntijapalveluhankinnat olivat teematyöryhmien työpajojen fasilitointi viimeisten kahden työpajan osalta (työpaketti 1), kysyntäperusteinen energian jakelujärjestelmän analyysi ja kehittämissuunnitelma (työpaketti 2), hiilidioksidin talteenotto ja hyödyntäminen biokaasun tuotannossa (työpaketti 2), sähköverkon kehittämisen tarpeet Kaustisen seutukunnan alueella (työpaketti 2), biokaasutuotannosta syntyvän mädätysjäännöksen hyödyntämisvaihtoehdot (työpaketti 3), selvitys sidosryhmien tarpeista digitaaliselle alustalle sekä alustan teknisestä toteutettavuudesta (KASE BioEnergyHUB, työpaketti 4).

Hankkeen työpaketti 1:sen teemaryhmätyöskentelyn kaksi viimeistä työpajaa pidettiin hankkeen viimeisen maksatusjakson aikana. 10.1.2023 pidettiin hankkeen kolmas työpaja, joka oli seutukunnan sisäinen ja sen tavoitteena oli selvittää seutukunnan biokaasuun liittyviä suunnitelmia ja tulevia suuntaviivoja. Hankkeen viimeinen työpaja pidettiin 30.3.2023 seutukunnan ja seutukunnan kuntien yhteisessä työpajassa oli tavoitteena tarkastella, miten kunnat voisivat edesauttaa biokaasutoiminnan toteutumista löytämällä yhdessä keskeisiä toimenpiteitä asian edistämiseksi. Tavoitteena hankkeessa oli muodostaa kokonaiskuva uusiutuvan energian potentiaalisesta kysynnästä, kysynnän kehittymisestä vuoteen 2030 ja kysyntään vaikuttavista seikoista Kaustisen seutukunnan alueella. Nämä asiat on selvitetty laajasti hankkeen työpaketti 1:sen toimenpiteiden kautta, esim. hankkeen järjestämän työpajan, hankkeen tekemän energiakyselyn sekä ostopalveluna hankitun bioenergian kysynnän vaikutuksia tarkastelevan selvityksen avulla.

Työpaketti 2:sen toimenpiteenä biokaasun jakelu- ja toimitusinfrastruktuurin kehittämissuunnitelma valmistui alkuvuodesta 2023 (Macon Oy). Tulevaisuuden uusiutuviin luonnon varoihin pohjautuva energiajärjestelmä, jossa tuotanto on nykyistä vaihtelevampaa ja heikommin ohjattavaa, asettaa tiettyjä vaatimuksia sähköverkolle. Hankkeessa valmistuikin viimeisen seurantajakson aikana sähköverkon kehittämisen vaatimuksia tarkasteleva selvitys (Gaia Consulting Oy).

Työpaketissa luotiin myös toimintamalli, jonka avulla julkisia hankintoja voisi käyttää tavoitteellisesti vihreän siirtymän seudulliseen edistämiseen. Toimintamallissa julkisten hankintojen kilpailutuksiin otetaan osaksi hankintakriteerit, joissa painotetaan paikallisesti tuotettuun uusiutuvaan energiaan pohjautuvia vähähiilisiä ratkaisuja ja niiden käyttöä.

Työnimellä ”KASE Green Deal” kulkenut toimenpide on työstetty hankeaikana yhteistyössä Kaustisen seutukunnan asiantuntijoiden kanssa ja tarve sille on tullut myös hankkeen kohderyhmältä toimialahaastattelujen kautta. Tämä toimintamalli toivottavasti muovautuu osaksi seudullista, kuntien ja elinkeinoelämän toimintaa.

Työpakettissa 3 selvitettiin biokaasuun loppukäyttöä, sivuvirtoja ja lisäarvon tuottamista. Työpaketti 3:ssa selvitettiin lisäksi vedyntuotannon toteutettavuutta, biometaanin jatkojalostusta sekä biometaanipohjaisen vedyntuotannon markkinoita. Biokaasutuotannosta hiilidioksidin talteenottoa, varastointia ja hyötykäyttöä koskeva selvitys ja biokaasutuotannon mädätejäänöksen hyödyntämisvaihtoehtoja tarkasteleva selvitys valmistuivat keväällä 2023.

Työpaketti 4:ssä selvitettiin edellytyksiä uusiutuvan energian kysynnän ja tarjonnan kohtaamisen paikalle ja digitaaliselle palvelualustalle, KASE BioEnergyHUB:lle. Teknisiä vaatimusmäärittelyjä ei tehty, koska nähtiin tärkeämmäksi ensin ymmärtää kenelle ratkaisu mahdollistaa arvonluonnin ja miten.

Hankkeen toimesta perustettiin internet-sivusto, jonka tavoitteena on uusiutuvan energian käyttöönoton edistäminen. BOKASE.fi -sivusto kokoaa yhteen tiedot seutukunnan alueen uusiutuvien energialähteistä, nykyisistä ja suunnitelluista tuotantolaitoksista, esittelee vaihtoehtoistenkäyttövoimien kuten sähkön ja biokaasun jakelupisteet seudulla, toimii materiaalipankkina tehdyille selvityksille sekä kontaktialustana, jonka kautta on helppo ottaa yhteys mm. seutukunnan asiantuntijoihin.

Hankkeessa laadittiin bioenergiantiekartta työpaketti 5:n tavoitteiden mukaisesti. Kaustisen seutukunnan seudulliseen bioenergian tiekarttaan koottiin Kierthon 2.0 –hankkeen aikana esille nousseita toimenpidetarpeita. Keskusteluja ja kehitystyötä tehtiin yhteistyössä seudun keskeisten toimijoiden kanssa koko hankeaikana. Tiekartta määrittelee tavoitteet ja toimenpiteet bioenergian tuotannon ja käytön edistämiseksi Kaustisen seutukunnan alueella. Hankkeen tulokset auttavat suunnittelemaan ja toteuttamaan tarvittavia investointeja hankkeen jälkeen, hyödyntävät koko bioenergia-alan kehittymistä Kaustisen seutukunnan alueella ja Keski-Pohjanmaalla.

Tiedottamista ja viestintää (työpaketti 6) tehtiin aktiivisesti ja monien kanavien kautta myös hankkeen viimeisen vuoden aikana. Hankkeen omille hankesivuille Kaustisen seutukunnan alaiselle sivustolle osoitteeseen www.kierthon2.fi päivitettiin hankkeen ajankohtaisista asioista ja tietoa hankkeen valmistuneista selvityksistä ja niiden tuloksista ja muista toimenpiteistä. Hankkeen kohderyhmälle on viestitty mm. hankkeen järjestämissä työpajojen, kuntien kuntatiedotteiden, seutukunnan www- ja facebook-sivujen, paikallislehtien mainoksien ja seutukunnan yrityspalveluiden uutiskirjeen kautta. Hanke on myös aktiivisesti viestinyt hankkeen toimista sisäisesti seutukunnan hankesalkussa hankkeen omalla kanavalla kuukausittaisten hankekuulumispäivitysten kautta.

Hanke päättyi 31.8.2023 ja hanke järjesti Kierto! hankkeen kanssa yhteisen loppuseminaarin Kaustisen Step-opistolla 17.8.2023. Seminaarissa esiteltiin hankkeen tulokset sekä toteutuneet toimenpiteet.

Salla Siivonen
Projektipäällikkö

Lestijärven kunta Kaustisen seutukunta									
KIERTH ₂ ON 2.0									
Hankekoodi: A78141									
Kustannukset 1.9.2021-31.8.2023			UUSI KA	2021	2022	2023	Hankkeen		
Kustannuspaikka 5454	menotili	KA 2021-23	20.3.2023	1.9.-31.12	1.1.-31.12	1.1.-30.6	alusta	Jäljellä	Tot %
Henkilöstökustannukset	4110	161 537,00	109 537,00	5 745,72	55 193,56	45 935,44	106 874,72	2 662,28	97,6 %
Ostopalvelut		116 995,00	181 475,00	1 081,57	51 765,93	121 455,36	174 302,86	7 172,14	96,0 %
FLAT RATE 24%	0,24	38 770,00	26 290,00	1 378,97	13 246,45	11 024,51	25 649,93	640,07	97,6 %
YHTEENSÄ		317 302,00	317 302,00	8 206,26	120 205,94	178 415,31	306 827,51	10 474,49	96,7 %
Rahoitus 1.9.2021-31.8.2023		2021-2023		Saatu					
Kustannuspaikka 5454		Myönnetty		2021	2022	2023	Hankkeen	Jää	
							alusta	käyttämättä	
EU-EAKR+valtio	80,00 %	253 842,00		6 561,68	96 164,90	142 732,47	245 459,05	8 382,95	
Kunnat	16,67 %	52 884,00		1 371,31	20 038,18	29 741,61	51 151,10	1 732,90	
Ulkopuolinen Korpelan voim	3,33 %	10 576,00		273,27	4 002,86	5 941,23	10 217,36	358,64	
Tilapäisrahoitus									
Yhteensä	100,00 %	317 302,00		8 206,26	120 205,94	178 415,31	306 827,51	10 474,49	

6. Kuntien ilmastosuunnitelmat

Hanke nro: VN/19978/2023-YM-7
Hankkeen toteutusaika: 1.9.2023 – 31.5.2025
Hankkeen rahoitus: Ympäristöministeriö 100 %

Kaustisen seutukunnan kunnat ja Perhon kunta ovat päättäneet toteuttaa lain mukaisen kuntien ilmastosuunnittelun seudullisena yhteistyönä. Ympäristöministeriö on myöntänyt hankkeelle 100 % rahoituksen.

Ilmastosuunnitelman toteutus tehdään kuudelle kunnalle yhteishankkeena, jonka toteuttamisesta vastaa Kaustisen seutukunnan organisaatio. Kuntien ilmastosuunnitelmat –hanke tukee ilmastonmuutoksen hillintää ja vähentää päästöjä luomalla seutukunnan ja Perhon kunnille kuntakohtaiset ilmastosuunnitelmat, joissa määritetään ilmastolain vaatimusten mukaiset päästövähennystoimenpiteet ja –tavoitteet kunnanvaltuustokausittain.

Toiminta 1.9.-31.12.2023

Osa-aikainen projektipäällikkö aloitti tehtävässään 9.10.2023, jolloin myös hankkeen toiminta varsinaisesti käynnistyi. Hankkeen aloitusvaiheen tavoitteena oli kerätä tietoa, kontakteja ja materiaalia alkuvuoteen 2024 valmistautumiseksi, jotta hanketta päästään edistämään tehokkaasti projektipäällikön siirryttyä kokoaikaisesti hankkeen pariin. Hankkeen ensimmäisten kuukausien toiminta keskittyikin pääasiassa tiedonkeruuseen (Työpaketti 1: Taustaselvitykset, tiedonhankinta ja nykytilan kartoitus), verkostoitumiseen sekä projektinhallintaan. Hankkeelle luotiin hankesuunnitelman pohjalta päivittyvä työsuunnitelma, joka ohjaa hankkeen toimintaa.

Työpaketissa 1 perehdyttiin ilmastolain vaatimuksiin sekä ilmastosuunnitelmien valmistelussa käytettäviin Suomen ympäristökeskuksen päästötietopalveluun ja päästöskenaariotyökaluun. Taustaselvityksenä tarkasteltiin myös kuntien päästölähteitä ja päästöjen nykytilaa, sekä hankittiin tietoa erilaisista keinoista kuntien päästöjen vähentämiseksi. Erityisesti perehdyttiin Ympäristöministeriön tarjoamiin resursseihin ja materiaaleihin ilmastosuunnitelmatyön tueksi. Lisäksi selvitettiin, mitä esimerkiksi muissa kunnissa on tehty päästöjen vähentämiseksi, jotta kevätkaudella tarkemman lähtötila-analyysin ohella voidaan tehdä benchmarking-arviointia yhteistyössä kuntien kanssa. Hankkeessa osallistuttiin myös Kuntien ilmastoseminaariin, joka tarjosi sekä arvokasta tietoa että kontakteja ilmastosuunnitelmatyön tueksi.

Työpaketin 2 (Sidosryhmien osallistaminen) toimenpiteinä valmisteltiin alustavasti kyselyitä ja haastatteluja mm. kuntien edustajille, kuntalaisille, yrityksille ja nuorille. Työpaketin 4 (Viestintä ja tiedotus) osalta luotiin tiedotteita ja muuta materiaalia hankeviestintään. Hankkeelle luotiin myös verkkosivut Kaustisen seutukunnan sivuille. Verkostoitumalla luotiin kontakteja asiantuntijoihin sekä muihin ilmastosuunnitelmahankkeisiin hankeyhteistyön käynnistämiseksi. Tapaamisia pidettiin Kokkolan ja Pohjoisen Keski-Suomen ilmastosuunnitelmahankkeiden sekä alueellisen energianeuvojan kanssa, ja osallistuttiin Ympäristöministeriön ilmastosuunnitelmahankkeille suunnattuun yhteistyötapaamiseen.

Työpaketissa 3 (Kuntakohtaisten suunnitelmien koostaminen ja kirjoittaminen) täsmennettiin ilmastosuunnitelmien pohjan rakennetta sekä työstettiin suunnitelmien johdantokappaletta, sekä pohdittiin, mikä olisi hankesuunnitelman mukainen helposti päivitettävä muoto ilmastosuunnitelmille, sekä käynnistettiin yhteistyö digitalisaatioasiantuntijan kanssa ilmastosuunnitelmien toteutustavan tarkemmaksi miettimiseksi.

Emilia Uimaniemi
projektipäällikkö

Kuntien ilmastosuunnitelmat Kustannuspaikka 5424	Kustannusarvio 2023–2025	Maksettu 2023	Maksettu yhteensä	Jää	Tot %
Henkilöstökustannukset	153 525	6 656,76	6 656,76	146 868,24	4,3
Ostopalvelut	8 300	0	0	8 300	
Matkakulut	8 750	434,02	434,02	8 315,98	
Yleiskulut 15 %	23 029	998,51	998,51	22 030,24	
Yhteensä	193 604	7 655,27	7 655,27	185 948,48	
Rahoitus	Myönnetty 2023–2025	Saatu 2023	Saatu yhteensä	Jäljellä	
Ympäristöministeriö 100 %	193 604	0	0	193 604	
Yhteensä 100 %	193 604	0	0	193 604	

7. TUOKES - Tuulivoiman-alan osaamiskeskus: esiselvitys

Hanke nro: AKKE 018
Hankkeen toteutusaika: 1.9.2022 – 30.4.2023
Hankkeen rahoitus: Keski-Pohjanmaan liitto, AKKE 80 %,
Kaustisen seutukunnan kunnat 10 %, Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä 10 %

Hankkeen tavoitteena on selvittää vaatimukset ja edellytykset tuulivoima-alan osaamiskeskittymän (myöh. osaamiskeskus) perustamiselle, sen toimintamallille sekä erityisesti siihen sisältyvän oppimisympäristön toteuttamiselle sekä tuulivoima-alan perus- ja muuntokoulutuksen kehittämiseksi Keski-Pohjanmaalla. Kyseessä on esiselvityshanke, jonka pohjalta voidaan tarkemmin suunnitella ja tehdä tarvittavat jatkotoimenpiteet. Kaustisen seutukunta toimii hankkeen koordinoivana ja kokonaisuutta hallinnoivana tahona. Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä KPEDU on hankkeen osatoteuttaja vastaten oppimisympäristön ml. opetussisällöllisen selvitystyön sekä opetussisällöllistä tulevien tarpeiden kartoittamisesta.

Toiminta 1.1.-30.4.2023

Tuulivoimarakentaminen kasvaa merkittävästi kuluvalle vuosikymmenellä Kaustisen seutukunnassa, Keski-Pohjanmaan maakunnassa ja lähimaakuntien läheisillä alueilla. Tämä tarkoittaa sitä, että ala tarvitsee uutta työvoimaa tuulivoimaloiden huolto- ja ylläpitotöihin – uuden työvoiman tarve on tällä vuosikymmenellä joka tapauksessa kymmeniä uusia tuulivoima-asentajia vuodessa pelkästään Keski-Pohjanmaalla.

Kaustisen seutukunta ja KPEDU käynnistivät TUOKES-esiselvityshankkeen, jonka tavoitteena oli selvittää vaatimukset ja edellytykset tuulivoima-alan osaamiskeskittymän perustamiselle, sen toimintamallille sekä erityisesti siihen sisältyvän oppimisympäristön toteuttamiselle sekä tuulivoima-alan perus- ja muuntokoulutuksen kehittämiseksi Keski-Pohjanmaalla.

Selvitystyö tuotti vuonna 2023 yhteenvetoraportin oppimisympäristöstä ja osaamistarpeista ja koulutettujen osaavien tuulivoima-asentajien määrästä. Hankkeen toimenpiteet koostivat tuulivoima-alan ja koulutusorganisaatioiden näkemykset oppimisympäristön vaatimuksille ja osaamiskeskuksen toimintamallille.

Selvitystyön tuloksien perusteella voidaan todeta, että Keski-Pohjanmaalla on hyvät edellytykset lähteä toteuttamaan tuulivoima-alan osaamista kehittävää keskittymää usean osapuolen yhteistyönä. Seuraavaksi olisi käynnistettävä alan muuntokoulutuskokonaisuus, jolla voidaan vastata alan akuuttiin työvoimatarpeeseen. Muuntokoulutuksen valmistelu on aloitettu KPEDUn toimesta ja Kaustisen seutukunnan tuella välittömästi esiselvitystyön jälkeen ja tavoite olisi aloittaa muuntokoulutus v. 2024 alussa. Kaustisen seutukunnan näkökulmasta katsottuna tuulivoima-ala tarjoaa nuorillemme uuden hyvin palkatun työpaikan vuosikymmeniksi eteenpäin ja siksi lisää alueemme veto- ja pitovoimaa.

Timo Pärkkä
projektipäällikkö

Kustannukset	KA 2022 -2023	maksettu		Jäljellä		Tot %
		2022	2023	Yhteensä		
Henkilöstökustannukset	44 600	21 392,01	34 342,63	55 734,64	-11 134,64	125 %
KP 5456 Kaustisen seutukunta	22 300	5 661,20	13 594,81	19 256,01	3 043,99	86 %
Osatoteuttaja KPEDU	22 300	15 730,81	20 747,82	36 478,63	-14 178,63	164 %
FLAT RATE 40 % (Yhteensä)	17 840	8 557,80	13 737,05	22 293,86	-4 453,86	
KP 5457 Kaustisen seutukunta	8 920	2 264,48	5 437,92	7 702,40	1 217,60	86 %
Osatoteuttaja KPEDU	8 920	6 292,32	8 299,13	14 591,45	-5 671,45	164 %
YHTEENSÄ	62 440	29 949	48 079,68	78 028,50	-15 588,50	125 %
Rahoitus	2022–2023		Saatu	Hankkeen		
	Myönnetty	2022	2023	alusta		
				Yhteensä		
Keski-Pohjanmaan Liitto AKKE	49 952		46 542,73	46 542,73		
Kaustisen seutukunta	6 244		5 391,68	5 391,68		
KPEDU	6 244		26 094,09	26 094,09		
Yhteensä	62 440		78 028,50	78 028,50		

Kaustisen seutukunnan osuus hankkeesta toteutui 86 %:sti. Keski-pohjanmaan koulutuskuntayhtymä ylitti omalta osalta hankepääöksessä hyväksytyt kustannukset ja vastaa ylitetyistä kustannuksista.

Teema 2. Digitaalinen ja älykäs seutu

8. KASE Smart Countryside – Kuntadigi 2 Digitaalinen ja saavutettava Kaustisen seutu

Hankkeen toteutusaika: 1.8.2022- 30.9.2025

Hankkeen rahoitus: Valtiovarainministeriö 85 %, kunnat 15 %

Hankkeessa jatketaan 2019 vuonna rahoitetun KASE Smart Countryside: Kuntien toimintamallien ja palveluprosessien tehostaminen -hankkeen (myöh. kuntadigi), erityisesti vuonna 2020 valmistuneen seudullisen digistrategian toimenpiteitä, digistrategian aikataulun mukaisesti. Jokainen Kaustisen seutukunnan kunnista on sitoutunut digistrategian toteutukseen.

Kuntadigi-hankkeen aikana perustettiin myös kuntarajat ylittävä digistrategiatiimi, joka kokoontuu säännöllisesti seudun kuntien digitalisaation kehittämiseksi sekä yhteistyöprojektien kartoittamiseksi.

Toiminta 1.1.-31.12.2023

Vuoden 2023 aikana Kuntadigi2 -hankkeessa on toteutettu hankesuunnitelman mukaisia toimenpiteitä, vaikkakin hieman eri järjestyksessä missä alun perin oli suunniteltu. Alla hankkeen toimenpiteet työpaketeittain:

Työpaketti 1 Kuntatyön muutos - Suunnittelu ja toimeenpano

Etätöiden toimintamallien kehittämiseen seudun kunnissa kilpailutettiin asiantuntijapalvelu toukokuussa. Kilpailutuksen voitti Lapin yliopisto, joka toteutti syksyn aikana 12kpl 30 min tietoisuuksia sekä kuntakohtaiset työpajat etätöiden toimintamallien ohjeistusten luomiseen. Työpajat räätälöitiin kuntakohtaisesti ja tietoisuudet seudullisesti. Ennen työpajoja toteutettiin etätökykysely, jonka tulosten perusteella työpajat kohdennettiin organisaation tarpeisiin kohdistuviksi.

Kuntadigi2 -hankkeen resursseilla päätettiin osallistua Kuntaliiton ja FCG:n järjestämään Digiverkosto -hankkeeseen. Digiverkostonhanke sisältää seutukohtaisia ja kaikille osallistujille avoimia toimenpiteitä. Kaikille osallistujille avoimista toimenpiteistä syksyllä alkoivat Kuntaliiton järjestämät kvartaalisprintit. Kyseessä on kolmen tunnin mittainen vuorovaikutteinen webinaari ja marraskuun kvartaalisprintin aiheena oli digituen tarjoaminen.

Joulukuussa 2022 pidetyn lomaketyöpajan perusteella hankkeessa kilpailutettiin sähköisen asiointipalvelun pilotti. Kilpailutuksen voitti Consilia Solutions FormBox -palvelullaan. Kilpailutuksen kohteena oli puolen vuoden lomakepalvelun pilotti, joka on voimassa 1.9.23-28.2.24. Kunnat sopivat itsenäisesti käyttöönottopalaverit ja -koulutukset ja pilotti käynnistyi yhtä kuntaa lukuun ottamatta ajallaan. Toimenpide kohdentuu kuntatyön muutokseen, koska asiointipalvelun avulla saadaan kunnissa lomakkeet yhteen paikkaan ja selkeytettyä niiden käsittelyä.

Työpaketti 2 Johtaminen ja esimiestyö

Kevään aikana kunnista nousi esiin tarve selvittää tietosuojan nykytilannetta. Tietosuojan nykytilakartoitukselle kilpailutettiin asiantuntijapalvelu ja kilpailutuksen voitti JokiiCT. JokiiCT:n laatiman kartoituksen perusteella kunnissa ei täytetä tietosuojan lain määrittämiä minimivaatimuksia. Asiantuntijapalvelun loppuraportin mukaisesti päätettiin perustaa seudullisen tietosuojavastaavan määräämisen toimi, joka täytettiin syyskuussa 2024.

Tietosuoja-asiantuntija työskenteli hankkeen kustannuspaikalla marraskuun alkuun saakka, kunnes jokaisen kunnan kunnanhallituksen päätös sai lainvoiman.

Digiverkostohankkeen seutukohtaisissa toimenpiteissä kartoitetaan seudullisen digistrategian kehittämiskoh- teita. Toimenpiteet käynnistyivät syksyllä 2023 digitalisaatiokyselyllä. Kyselyn perusteella järjestettiin seutukun- nan johtoryhmälle sekä digistrategiatiiimille marraskuussa arviointipalaveri digitalisaation kehittämiskohteista. Palaverin sekä kyselyn tuloksia käytetään hyväksi tammikuussa järjestettävässä digistrategian päivittämisen työ- pajassa. Työpajan tarkoitus on luoda suuntaviivat seudulliselle digistrategialle vuosille 2025–2028.

Työpaketti 3 Asiointi ja palvelut sekä osallistuminen ja vaikuttaminen

Syksyllä 2022 aloitimme yhteistyön Osallisuuden osaamiskeskuksen kanssa seudullisen osallisuusohjeen luo- miseksi. Kevään aikana osallisuuden osaamiskeskus fasilitoi neljä työpajaa, joihin osallistettiin seudulla asuvia nuoria sekä kuntien viranhaltijoita ja päättäjiä. Työpajojen perusteella syntyi seudullinen osallisuus suunnitelma, joka sisältää kunta- ja seutukohtaisia toimenpiteitä erityisesti nuorten osallistamiseen.

Hankesuunnitelmassa mainittu tiedon visualisointisivun käytön laajentaminen korvattiin seutukortilla. Tiedon visualisointisivuston ylläpito ei ollut kustannustehokasta, sillä se oli enemmänkin julkaisualusta. Seutukortti pää- tettiin hankkia seudullisen datan visualisointiin. Palvelun tuottaa MDI yhteistyössä Robonomist Oy:n kanssa. Pal- velu otettiin käyttöön 27.6.

Sähköisen asiointipalvelun pilotti kohdentuu myös hankesuunnitelmassa mainittuun sähköisten palveluiden li- sääminen olemassa olevalle asiointialustalle -toimenpiteeseen.

Työllisyyspalveluiden digitalisaatiota on edistetty hankkeessa kartoittamalla työtä ja työturvallisuutta parantavia digipalveluita. Hankkeen avulla on otettu käyttöön SecApp työturvallisuussovellus ja Hakosalon työllisyysportaali. Lisäksi työllisyyspalveluiden digitalisaatiota (ja työturvallisuutta) on edistetty ottamalla kaksivaiheinen tunnisi- tautuminen käyttöön. Kaksivaiheinen tunnistauminen mahdollistaa TEM:in tarjoaman ajanvaraus- ja vi- deoneuvottelujärjestelmän käyttöönoton myöhemmässä vaiheessa.

Hankkeessa on tehty yhteistyötä Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue Soiten kanssa. Hanke on ollut esillä Soiten järjestämällä Tartu Digiin -kiertueella Kaustisella ja Lestijärvellä, syksyllä on tulossa Toholammin, Halsuan ja Ve- telin tilaisuudet. Kuntadigi2 ja Soiten asukkaiden digituki -hankkeiden yhteistyössä järjestettiin toukokuussa eSenioreiden koulutuspäivä Toholammilla. Kevään aikana kartoitettiin lisäksi mahdollisuuksia kuntien ja Soiten yhteisille sähköisille asiointipisteille. Syksyllä asiointipisteiden osalta käynnistettiin toiminta Halsuan kunnassa. Halsuan kuntaan perustettiin asiointipiste, jossa Soite on mukana tarjoamassa neuvontaresursseja 1–2 kertaa kuukaudessa. Pilotin aikana asiointipisteellä on käynyt vaihtelevasti digituen tarvitsijoita.

Jarno Peltola
projektipäällikkö

Kustannukset		KA	Maksettu 2022	Maksettu 2023	Maksettu yhteensä	Jäljellä	tot %
Kustannuspaikka 5434		2022–2024					
Henkilöstökustannukset		143 000	17 262,13	57 954,16	75 216,29	98 707,65	53
Palvelujen osto		70 000	0	39 317,28	39 317,28	57 052,72	46
Matkakulut		4 000	398,50	2 282,67	2 681,17	2 136,95	67
Toimitilojen vuokrat		4 000	513,48	1 216,13	1 729,61	2 686,52	43
Muut kulut		25 000	708,72	6 131,85	7 022,57	21 453,33	28
Yhteensä		246 000	18 882,83	107 084,09	125 966,92	120 033,08	51
Rahoitus		Myönnetty 2022–2024	Saatu 2022	Saatu/haetaan 2023	Saatu yhteensä	Jäljellä	
Valtiovarainministeriö	85 %	209 100	16 561,12	90 510,77	107 071,89	102 028,11	
Kunnat	15 %	36 900	2 321,71	16 573,32	18 895,03	18 004,97	
Yhteensä	100 %	246 000	18 882,83	107 084,09	125 966,92	120 033,08	

9. KASE Smart Countryside – KUITUA KYLILLE

**Huippunopeat
yhteydet**

Hanke nro: 167678
 Hankkeen toteutusaika: 1.6.2021 – 31.12.2023
 Hankkeen rahoitus: Pohjanmaan ELY-keskus / Euroopan maaseuturahasto 80 %, Kaustisen seutukunnan kunnat, Perho ja Kokkola 20 %

Kuitua kylille -hanke on osa KASE Smart Countryside –hankeohjelmaa, ja ensimmäinen kehittämishanke Seutuverkko 2.0 -kokonaisuudesta. Hanke kohdistuu Kaustisen seutukunnan kuntien, Perhon sekä entisen Ullavan kunnan alueella.

Toiminta 1.1.-31.12.2023

Kuitua kylille-hankkeessa jatkettiin työtä valokuituverkon laajentamisen edistämiseksi. Hankealueella on rakenteilla tai valmistunut viisi (5) kyläverkkoinvestointia. Edellisvuonna alkanut verkon rakentaminen Halsuan Hietalahdessa, Kaustisen Vissavedentiellä ja Ullavan Hanhialossa viimeisteltiin asiakkaiden käyttöön kesään mennessä. Tämän lisäksi Vetelin laajakaistahankkeen toteuttaminen käynnistyi Annankalliolla ja Heikkiläntiellä.

Traficommin laajakaistatukiohjelmasta saatiin lisää tukea hankealueen yhteyksien kehittämiseen, kun Perhon laajakaistahankkeen investoinnit Peltokankaalle ja Humalajoelle tuli myönteinen rahoituspäätös. Näiden lisäksi syksyllä avautuneessa Maaseuturahaston kyläverkkotukihaussa Köyhäjoen valokuituverkko-hanke valittiin rahoitettavaksi Pohjanmaan ELY-keskuksen valintakokouksessa. Näiden kolmen alueen rakentaminen on tarkoitus aloittaa kesällä 2024.

Kaikki alueen valokuituinvestoinnit toteuttaa kuntien omistama KaseNet Oy. Kuitua kylille-hanke on toiminut investointihankkeiden valmistelussa, hankehallinnossa ja koordinoinnissa mukana mahdollistaen käytännön toteutuksen. Alueella pidettyjen kyläiltojen ja kyselyiden perusteella tarvetta ja kysyntää valokuituverkon laajentamiselle on vielä monin paikoin.

Kuitua kylille-hanke päättyi 31.12.2023. Hankkeen aikana alueelle myönnettiin julkista tukea valokuituyhteyksien kehittämiseen noin 540.000 euroa, jolla saadaan verkkoa laajennettua yli 500 talouden ulottuville. Hankkeen aikana kertyneet lomakustannukset haetaan rahoittajan ohjeistusten mukaisesti vielä erillisellä maksuhakemuksella elokuussa 2024.

Santtu Lehto
 projektipäällikkö

Kustannukset 1.6.2021-31.12.2023:					HANKKEEN ALUSTA YHTEENSÄ		
Kustannuspaikka 5451	KA 2021-23	2021	2022	2023		Jäljellä	Tot. %
Henkilöstökustannukset	115 570,00	22 565,95	44 732,75	41 853,23	109 151,93	6 418,07	94 %
Ostopalvelut	12 400,00	4 248,18	697,84	7 786,99	12 733,01	-333,01	103 %
Flat rate 24 %	27 736,80	5 415,83	10 735,86	10 044,27	26 196,46	1 540,34	94 %
YHTEENSÄ	155 706,80	32 229,95	56 166,43	59 684,99	148 081,37	7 625,43	95 %

Rahoitus 1.6.2021- 31.12.2023:			Saatu	Saatu	Saatu	HANKKEEN ALUSTA YHTEENSÄ	
Kustannuspaikka 5451			2021	2022	2023		Jäljellä
EU-EMR + valtio 80,00 %	124 565,44	25 783,96	44 933,13	47 747,99	118 465,08	6 100,36	
Kunnat 20,00 %	31 141,36	6 445,99	11 233,30	11 937,00	29 616,29	1 525,07	
Yhteensä 100 %	155 706,80	32 229,95	56 166,43	31 676,03	148 081,37	7 625,43	

Teema 3. Yrittäjyyden, työpaikkojen ja verkostojen seutu

10. Etätyöpisteet elinvoiman kasvualustana

Kokonaisbudjetti:	Koko hanke 270 000 €, Kaustisen seutukunnalla osabudjetti
Hankkeen rahoitus:	Etelä-Pohjanmaan liitto/AKKE-rahoitus 80 %, kuntien rahoitus 20 %
Hankkeen toteuttajat:	päätoteuttaja Leader Aisapari osatoteuttajat: Kaustisen seutukunta , Centria AMK ja Seinäjoen AMK
Hankkeen toteutusaika:	1.9.2021 - 31.12.2023

Etätyöpisteet elinvoiman kasvualustoina -hanke on osa työ- ja elinkeinoministeriön valtakunnallisia alueidenkehittämisen teemaverkostoja, sen päätoteuttajana on Leader Aisapari Etelä-Pohjanmaalta ja Kaustisen seutukunta toimii osatoteuttajana. Keskeisenä lähtökohtana hankkeessa on laajentaa valtakunnallista etätyöpisteiden teemaverkostoa, jotta etätyöntekijöiden on helppo löytää etätyöpisteitä ja että etätyöpisteiden kesken syntyy yhteistyötä. Etätyöpisteet ovat osa paikallista ja alueellista elinvoimaa, ne tuovat paikallisen osaamisen näkyväksi ja toimivat osaamisen jakamisen ja kehittämisen paikkoina. Etätyöpiste voi olla myös kasvualusta uudelle elinkeinotoiminnalle.

Toiminta 1.1.-31.12.2023

Etätyöpisteiden verkosto on kasvanut ja tilaisuuksia on järjestetty monipuolisesti. Etätyötilan perustamisen ABC-sparrauksia on järjestetty tasaiseen tahtiin niin verkossa kuin paikan päällä. Kevään 2023 aikana ABC-sparrauksia on tarjottu toteutettavaksi alueellisesti, jotta sparrauksissa saataisiin aikaan myös keskustelua oman alueen erityispiirteistä ja tarpeista. Sparrauksia on pidetty myös eri teemoista, kuten tietoturvasta etätyössä, vakuutuksista niin etätyöntekijän kuin etätyöpisteiden hallinnoijankin näkökulmasta, opiskelun tukemisesta etätyöpisteessä sekä matkailun ja etätyön yhdistämisestä.

Hankkeessa on tehty vuoden aikana useita kuntavierailuja. Yhdessä kuntien kanssa on käyty keskustelua soveltuvista tiloista etätyöpisteille ja kuinka niiden hallinnointi toteutetaan. Lisäksi on keskusteltu kokeilusta etätyötilan tarjoamiseen sekä mahdollisuudesta saada sparrausta etätyötilan perustamiseen. Keskusteluissa esiin nousivat etätyön hyödyt ja haasteet, sekä työikäisten asukkaiden hyvinvointi.

Yhteisölliset etätyöpisteet nähtiin yhtenä mahdollisuutena vaikuttaa positiivisesti paikkakunnan veto- ja pitovoimaan. Yhteisöllisen työpisteiden edut on tiedostettu, ja tunnistettu työn tekemisen tapojen muutokset yksilötasolla, mutta vielä alueella on haussa mitä se tarkoittaa kuntien tai esim. työvoimapalveluiden tasolla. Kunnissa nähdään etätyön ja verkostoitumisen edut ja halua etätyön kehittämiseen löytyy. Kuntien intressit ja resurssit ovat tässä kohdin kuitenkin melko ristiriitaiset. Kaikissa kunnissa etätyötilojen tarjoaminen koetaan tärkeäksi veto- ja pitovoimatekijäksi.

Etätyöpisteiden perustamisen valmistelua on jatkettu kunnissa omilla tahoillaan. Kaustisen Kehitys Oy remontoi kesän 2023 aikana toimitiloja etätyöntekijöiden käyttöön. Etätyöpisteet-hanke on ollut mukana sparraamassa tilojen kehittämistä. Hankkeessa on osallistuttu myös toteuttajien ja verkoston yhteisiin tilaisuuksiin, niiden toteutukseen ja etätyötilat.fi -verkkosivuston rakentamiseen. Hankkeessa tuotettiin myös paljon materiaalia, joka tukee aloittavia ja jo toimivia etätyötiloja, ja verkosto tarjoaa vertaistukea etätyötilojen ylläpitäjille valtakunnal-

lisesti. Näistä resursseista on hyötyä jatkossa, jos ja kun Kaustisen seudun kunnissa avataan uusia tiloja etätyön tekemiseen.

Etätyöpisteiden kehittämistä mallinnetaan hankkeessa mukana olevilla paikkakunnilla ja tiedot jaetaan valtakunnallisesti kaikille etätyöpisteiden kehittämisestä kiinnostuneille. Hankkeen tavoitteena on synnyttää myös uusia hankkeita paikallisesti, alueellisesti ja valtakunnallisesti etätyön kehittämiseksi.

Hankkeen toiminta jakautuu neljään teemakokonaisuuteen: etätyöpisteiden kehittämisen tukeen ja verkoston luomiseen, etätyön tekemisen valmiuksien vahvistamiseen, etäopiskelumahdollisuuksien avaamiseen sekä paikallisen tason keskustelun herättämiseen paikkariippumattoman työn mahdollisuuksista lisätä alueellista elinvoimaa.

Verkostossa kokeillaan ja mallinnetaan uusia toimintamalleja ja palveluita etätyöpisteille. Hankkeen tuloksia ja ajankohtaisia asioita tullaan kokoamaan sivulle www.etatyotilat.fi - sivustolle.

Santtu Lehto
projektityöntekijä

KP 5439 Etätyöpisteet	KA 2021-23	2021	2022	2023		
		1.9.- 31.12. Maksettu	Maksettu	Maksettu	Maksettu yhteensä	Tot. %
Henkilöstökulut	38 194,90	605,52	11 345,96	24 691,48	36 642,96	95,9
Muut kustannukset	2 170,00	0	0	1 300,00	1 300,00	59,9
<i>Flat rate 24%</i>	9 166,78	145,32	2 723,03	5 925,95	8 794,30	95,9
YHTEENSÄ	49 531,68	750,84	14 068,99	31 917,43	46 737,26	94,4

Rahoitus KP 5439		Myönnetty	Saatu	Saatu	Saatu	Saatu	Tot. %
Etätyöpisteet		2021-2023	2021	2022	2023	yhteensä	
EAKR-tuki	77,7 %	39 625,34	583,40	10 931,60	24 799,84	36 314,84	91,6
Kunnat, oma rahoitus	20,0 %	8 767,11	150,17	2 813,80	6 383,49	9 347,46	106,6
Yksityisrahoitus	2,3 %	1 139,23	17,27	323,59	734,10	1 074,96	94,4
Yhteensä	100 %	49 531,68	750,84	14 068,99	31 917,43	46 737,26	94,4

11. Hyvinvointimatkailun kehittäminen -esiselvityshanke

Hankkeen rahoitus: Keski-Pohjanmaan liitto / AKKE 80 %, kunnat 20 %
 Hankenumero: AKKE046
 Toteuttajat: Pää toteuttaja Kaustisen seutukunta, osatoteuttaja Centria AMK
 Hankkeen toteutusaika: 1.11.2023 – 30.4.2024

Hankkeen tavoitteena on kartoittaa ja selvittää Kaustisen seutukunnassa ja laajemmin Keski-Pohjanmaan maakunnassa oleva uusi potentiaali hyvinvointimatkailun kehittämiseksi ja jatkotoimenpiteiden määrittelyä varten.

Perinteisiin hoitomuotoihin pohjautuvaa terveys-/hyvinvointimatkailua on ollut erityisesti Kaustisen seudulla, mutta noin kymmenen vuotta sitten kuluttajakäyttäytyminen ja markkinadynamiikka muuttuivat. mikä aiheutti sen, että suuri osa hyvinvointimatkailun potentiaalista on sittemmin jäänyt hyödyntämättä. Toisaalta koko hyvinvointimatkailun konseptin sisältö on laajentunut (mm. VisitFinland) terveysmatkailusta kohti luonto-, virkistys- ja elämysmatkailullisia sisältöjä.

Hankkeen tavoitteena on selvittää potentiaaliset hyvinvointimatkailuun liittyvät toimijat, toimijoiden verkostot ja mahdolliset tarvittavat uudet verkostot. Hanke selvittää myös maaseutualueen voimakkaaseen ulkopuolisten vaikutusten aiheuttamaan rakennemuutokseen – erityisesti turvealan (energiamurros) yrittäjäperheiden ja turkisalan (mm. Sotatilanne, globaalit/paikalliset epidemiat/pandemiat) yrittäjäperheiden - mahdollisuudet ja kiinnostuksen hyvinvointimatkailua kohtaan.

Kyseessä on selvityshanke, jonka pohjalta voidaan tarkemmin suunnitella ja tehdä tarvittavat jatkotoimenpiteet.

Toiminta 1.11.-31.12.2023

Hankkeen rahoituspäätös saatiin 14.11.2023.

Kehittämisjohtajan viranhaltijapäätöksellä § 146/5.12.2023 hankkeen osa-aikaiseksi projektipäälliköksi nimettiin Kirsi Ojanen. Varsinainen toiminta alkoi vuoden 2024 alussa.

Kustannukset, Kasen budjetti KP 5462	Kustannusarvio 2023–2024	Maksettu 2023	Maksettu yhteensä	Jäljellä	tot %
Hlöstökulut	16 462	56,70	56,70	16 405,30	0,3
Flat rate 40 %	6 585	22,67	22,67	6 562,33	0,3
Yhteensä	23 047	79,37	79,37	22 967,63	0,3
Rahoitus	Myönnetty 2023–2024	Saatu 2023	Saatu yhteensä	Saamatta	
K-P liitto / AKKE 80 %	18 438	0,00	0,00	18 438	
KASE, omarahoitus 20 %	4 609	0,00	0,00	4 609	
Tilapäisrahoitus		79,37	79,37		
Yhteensä 100 %	23 047	0,00	0,00	23 047	0,0

12. Kase ERKKA - Erikoiskasviviljelijäksi yhteistyöllä

Hanke nro: 213474
 Hankkeen toteutusaika: 1.12.2022 – 30.11.2023
 Hankkeen rahoitus: Pohjanmaan ELY-keskus / Euroopan maaseuturahasto 100 %

Kaustisen seutukunnan alueella on ollut enenevässä määrin kiinnostusta erikoiskasvien viljelyyn. Maatiloilla ja maaseutuyrityksissä se on nähty vaihtoehtona monipuolistaa viljelyä sekä vahvistaa kilpailukykyä uudella liiketoiminnalla. Alueella aiemmin toteutettujen hankkeiden myötä innostus ja osaaminen erikoiskasviviljelyä kohtaan on kasvanut, mutta silti kynnys viljelyn aloittamiseen on korkea. Tietoa on saatu mm. tuotekehityksestä ja uuden viljelytavan käyttöönotosta, mutta kannattavan liiketoiminnan näkökulmasta konkreettista tietoa ja neuvontaa on hyvin vähän saatavilla. Hankkeen tavoitteena on saada lisää erikoiskasvien viljelyä alueelle sekä useampia viljelijöitä, jotka saisivat lisätuottoa pelloistaan. Hankkeen toimilla levitetään tietoisuutta erikoiskasviviljelystä mahdollisuutena pienille tiloille. Hankkeen tarkoituksena on löytää uusia sopimusviljelykumppaneita sekä lisätä kontakteja yritysten ja viljelijöiden välille.

Toiminta 1.1.-30.11.2023

Erkka hankkeessa on selvitetty, mitkä erikoiskasvit sopisivat viljeltäväksi Kaustisen seutukunnan alueella. Pariin kymmeneen kotimaiseen ja ulkomaiseen erikoiskasveja jatkojalostavaan yritykseen ja tukkuun on oltu yhteydessä ja kyselty millaisilla erikoiskasveilla sekä luonnosta kerättävillä kasveilla olisi kysyntää. Keväällä järjestettiin eri seutukunnan kunnissa neljä infotilaisuutta erikoiskasviviljelystä. Kesällä pidettiin Kentalan tilalla pellonpien- nartilaisuus, ruusujuuri-ilta. Erkka -hanketta on esitelty erilaisissa tilaisuuksissa ja tapahtumissa seutukunnan osastolla, kuten Kaustisen kansanmusiikkijuhlilla ja Ollikkala-messuilla. Hankkeessa on pidetty esillä etenkin ruusujuuren ja kuituhampun viljelyn lisäämistä alueella, koska ne ovat potentiaalisia myyntikasveja ja kasvavat hyvin Kaustisen seutukunnan alueella, joka kuuluu viileään Suomenselän alueen kasvuvyöhykkeeseen. Hankkeessa käytettiin myös asiantuntijapalvelua yrttien pesu- ja kuivauslinjaston suunnitteluun.

Jenni Kentala
 projektipäällikkö

Kustannukset	Kustannuspaikka 5422	Kustannusarvio 2022–2023	Maksettu 2022	Maksettu 1.1.-30.11.2023	Maksettu yhteensä	Jäljellä	tot %
Henkilöstökustannukset		37 000	1 890,05	38 279,15	40 169,20	-3 169,20	108,6
Ostopalvelut		12 000		9 636,39	9 636,39	2 363,61	80,3
Vuokrat		1 000		191,13	191,13	808,87	19,1
Muut kulut		2 000		80,00	80,00	1 920,00	4
Flat rate 24 %		8 880	453,61	9 186,99	9 640,60	-760,60	108,6
Yhteensä		60 880	2 343,66	57 373,66	59 717,32	1 162,68	98,1
Rahoitus		Myönnetty 2022–2023	Saatu 2022	Saatu 2023	Saatu yhteensä	Saamatta	
Pohjanmaan ELY/EMR	100 %	60 880			59 717,32	1 162,68	98,1
Tilapäisrahoitus			2 343,66	57 373,66			
Yhteensä	100 %	60 880	2 343,66	57 373,66	59 717,32	1 162,68	98,1

13. LIKIRUOKA

Budjetti:	Koko hankkeen budjetti 218 000 €
Hankkeen rahoitus:	Rahoituspäätös 26.2.2021 Lapin liitto / EAKR
Hankkeen toteuttajat:	Päätoteuttaja: Centria-ammattikoulu Oy Osatoteuttajat: Kaustisen seutukunta , Kosek, Kannuksen kaupunki, Utsjoen kunta, Sodankylän kunta, Posion kunta, Enontekiön kunta, Pelkosenniemen kunta, Kemi-järven Kehitys Oy, Kolarin kunta, Kittilän kunta
Hankkeen toteutusaika:	1.1.2021-31.8.2023

Yleistä

Likiruoka-hanke keskittyy maaseudun resurssien jakelun kehittämiseen. Tavoitteena on uudenlainen toimintamalli maaseutuyrittäjyyteen ja logistiin ratkaisuihin. Hankkeen tavoitteena on löytää ratkaisuja harvaan asuttujen alueiden haasteisiin, joita ovat: pitkät etäisyydet, maaseudun tuottajien ikääntyminen ja tuotantotilojen vähentyminen, massatuotanto ei ole kustannustehokasta pienillä tiloilla, tuottajien ydinosaamiseen ei kuulu myynti ja markkinointiosaaminen, ostajilla ei ole riittävästi tietoa tarjonnasta sekä suurten toimijoiden suljettu logistiikka, johon pienten tuottajien on vaikea päästä.

Työpaketteihin kuuluvat seuraavat kokonaisuudet: TP1 Maaseututoimijoiden verkostoituminen, toiminnan muutos ja osaamisen kehittäminen, TP2 Digitaalinen toiminta-alusta, joka pohjautuu Centria-AMK Vaste-hankkeessa kehitettyyn logistiikan palvelualustaan, TP3 Digitaalisen toiminta-alustan pilotointi arvoketjun eri vaiheissa ja TP4 Toiminta-alustan mahdollistamat kulttuurimuutokset, ansaintalogiikat ja kilpailuetu.

Toiminta 1.1.-31.8.2023

Vuosi 2023 oli LIKIRUOKA- hankkeen viimeinen toimintavuosi ja hanke päättyi 31.8.2023, jonka jälkeen tehtiin vielä loppuraportteja.

Alkuvuoden 2023 aikana hankkeessa on aktivoitu elintarkeketjuun liittyviä yrityksiä. Toiminnassa on oltu mukana leipomoyrityksen toiminnan käynnistämässä ja markkinasuunnitelmien teossa. Lisäksi mahdollisen uuden yrityksen hankinnassa. Lisäksi on keskusteltu jakelukanavayrityksen tilanteesta, kun yrittäjä on eläköitynyt jo aikaisemmin, mutta jatkajaa ei ole löytynyt. Tavoitteena on saada toiminnalle jatkaja, koska yritys kuitenkin työllistää parhaimmillaan jopa viisi henkilöä yrittäjän lisäksi.

Hankkeessa on osallistuttu lähiruokamahdollisuuksia kehittävään hankkeeseen ja mietitty miten saadaan lähipalvelut laajemmin tutuksi alueella. Tähän liittyi pientuottajien B2B – liiketoiminnan kehittämismahdollisuudet haja-asutusalueilla.

Lisäksi on oltu mukana erikoiskasvien kehittämisessä, jolla saadaan lisää toiminta ja tuotantomahdollisuuksia sekä jalostusmahdollisuuksia harvaanasutulle maaseudulle. Tavoitteena on kasvattaa tuotanto ja toiminta niin suureksi, että pystytään vastaamaan ulkomaisten ostajien määrävaatimuksiin.

Lisäksi osallistuttu hankkeen ohjausryhmätyöskentelyyn.

Erkki Laide
yritysneuvoja

KP 5447 Likiruoka Kustannukset 1.1.2021 -31.8.2023	2021-23	2021	2022		2023	YHTEENSÄ
		01-12 Mak- settu	01-06 Maksettu	07-12 Maksettu	01-08 Maksettu	MAKSETTU
Hlöstökustannukset	6 505,00	745,45	649,61	664,86	900,41	2 960,33
Flat rate 24%	1 563,00	178,91	155,91	159,57	216,10	710,49
YHTEENSÄ	8 068,00	924,36	805,92	824,43	1 116,51	3 670,81

KP 5447 Likiruoka Rahoitus 1.1.2021-31.8.2023		Myönnetty	Saatu	Saatu	Saatu	Saatu (haettu)
		2021-2023	2021	2022	2023	Yhteensä
EAKR-tuki (Centria)	80 %	6 455,00	739,46	1 303,92	893,21	2 936,59
Kunnat, oma rahoitus	20 %	1 613,00	5,99	504,93	223,30	734,22
Tilapäisrahoitus			178,91	-178,91		
Yhteensä	100 %	8 068,00	924,36	1 629,94	1 116,51	3 670,81

14. MUKAAN - Mukana kasvussa Osallisuutta ja hyvinvointia

Hankkeen toteutusaika: 1.8.2020- 31.10.2023
Toimintalinja: TL 5
Hankekoodi: S22188
Hankkeen rahoitus: ESR 75 %, kunnat 25 %

Hanke on toteutettu ajalla 5.10.2020 -31.10.2023. Hanke suunnattiin Kaustisen seutukunnan jäsenkuntien sekä Perhon kunnan 16–64- vuotiaiden työelämän ulkopuolelle ajautuneiden, syrjäytymisvaarassa olevien tukeva tarvitsevien, heikossa työmarkkina-asemassa olevien tai elämänhallintahaasteissa yksilöllistä tukea ja ohjausta kaa- paavien henkilöiden tukemiseen. Hankkeen tavoitteena oli luoda harvaan asutulle maaseudulle jalkautuva koh- deryhmän osallisuutta edistävä toimintamalli.

Toiminta 1.1- 31.10.2023

Hankkeen toiminta on koostunut pienryhmä toiminnasta, yksilöohjauksesta sekä talousneuvonnan asiantuntija- palveluista ja kokemusasiantuntijoiden ryhmätapaamisista. Talousneuvonta- ja kokemusasiantuntijan tapaami- set on toteutettu asiakkaiden omissa kunnissa sekä etäyhteyksien välityksellä, asiakkaiden sitoutumisen mu- kaan.

Yksilöohjauksessa on tuettu asiakkaiden palveluiden pääsyä, ohjattu erilaisten tukimuotojen hakemisessa, mah- dollistettu käynti lääkärissä- ja viranomaisasioilla sekä autettu mm. asumisjärjestelyissä ja ruokahuollossa.

MUKAAN- mukana kasvussa hanke päättyi 31.10.2023. Mukaan hankkeen aikana luotiin työelämän ulkopuolelle ajautuneille henkilöille matalan kyn- nyksen palveluina yksilöohjaus- ja ryh- mätoiminta, jonka avulla vahvistettiin kohderyhmäläisten osallisuutta, tuet- tiin hyvinvointia ja elämänhallintaitoja sekä vahvistettiin heidän pääsyään jul- kisten palveluiden piiriin.

Hankkeen toiminnassa palvelut vietiin asiakkaiden kotikuntiin, tarpeen vaa- tiessa asiakkaiden kotiin asti (kotikäyn- nit). Hankkeen aktiivisten toimenpitei- den parissa oli 65 työelämän ulkopuo- lulle ajautunutta henkilöä. Hanke ta- voitti kaikkinsa yli 80 henkilöä, mutta kaikki eivät lähteneet hankkeen toimenpiteisiin mukaan. Koko hankkeen ajan tehtiin tiivistä yhteistyötä sosiaalitoimen, työllisyyspalveluiden, seurakunnan sekä eri järjestötoimijoiden kanssa.

Hankkeessa toteutettiin yksilö- ja ryhmätoimintojen lisäksi laaja-alaisesti erilaisia asiantuntija palveluita; mie- lentaitojen merkitys elämässä iltapäivä, erikoispsykologin toimintakyvyn arviointi, työelämätaitojen kehittä- misvalmennusta, hyvinvointivalmennusta, talousasioihin liittyvää ulosoton tietoisuutta sekä erilaisia kokemus- asiantuntijoiden vierailuja. Ryhmätoiminnat suunniteltiin yhteistyössä asiakkaiden toiveiden ja tarpeiden

pohjalta. Kotikäyntejä sekä erilaisia asiakkaiden asiointiapuun liittyvää ohjausta, esim. lääkärissä käyntiä ja erilaisia tukimuotoja tehtiin runsaasti.

Hankkeen toiminta jalkautettiin osaksi Keski-Pohjanmaan uutta RRF hankekokonaisuutta. Hankkeen aikaisia tuloksia ja kokemuksia myös laajasti vietiin yhteistyötahojen suuntaan koko hankkeen toiminnan ajan sekä laajasti keskusteltiin esiin tulleista alueen erityispiirteistä ja haasteista sekä mahdollisista uusista kehityshankkeista.

Jaana Siermala
projektipäällikkö

Mukaan - Mukana Kasvussa									
Kustannukset 1.8.2020-30.6.2023		2020	2021	2022	2023	Hankkeen alusta yhteensä	Jäljellä	Tot %	
Kustannuspaikka 5426		KA 2020-2023	YHTEENSÄ	YHTEENSÄ	YHTEENSÄ	YHTEENSÄ			
Henkilöstökustannukset		320 013,00	17 988,74	99 514,94	109 203,99	86 820,62	313 528,29	6 484,71	98 %
Ostopalvelut		89 000,00	0,00	3 306,33	33 662,65	647,43	37 616,41	51 383,59	42 %
Matkakustannukset		26 800,00	130,29	5 619,63	7 501,26	4 254,31	17 505,49	9 294,51	65 %
FLAT RATE 15 %		48 002,00	2 698,31	14 927,24	16 380,60	13 023,09	47 029,24	972,76	98 %
YHTEENSÄ		483 815,00	20 817,34	123 368,15	166 748,50	104 745,45	415 679,44	68 135,56	86 %
Rahoitus 1.8.2020 - 30.6.2023		2020–2023	Saatu	Saatu	Saatu	Saatu	Hankkeen alusta yhteensä	Jää käyttämättä	
Kustannuspaikka 5426		Myönnetty	2020	2021	2022	2023			
EU-ESR+valtio	75,00 %	362 861	15 613,01	92 526,04	125 061,29	69 901,85	303 102,19	59 758,81	
Kunnat	25,00 %	120 954	5 204,33	30 842,11	41 687,21	34 843,60	112 577,25	8 376,75	
Perho		38 228	972,17	10 268,42	12 505,85	10 661,73	34 408,17	3 819,33	
Kaustisen seutukunnan kunnat		82 728	4 232,16	20 573,69	29 181,36	24 181,87	78 169,08	4 558,42	
Yhteensä	100 %	483 815	20 817,34	123 368,15	166 748,50	104 745,45	415 679,44	68 135,56	

15. SEMUKAS- Seutujen välinen muutos ja kasvuohjelma

Hanke nro: J10125
Hankkeen toteutusaika: 1.11.2023 – 30.4.2026
Hankkeen rahoitus: Keski-Pohjanmaan liitto / JTF 80 %
Kaustisen seutukunnan kunnat 20 %

Yleiskatsaus

SEMUKAS-hanke eli Seutujen välinen muutos- ja kasvuohjelma on osa ryhmähanketta “yritysverkostot ja -palvelut elinvoiman ja vaikuttavan muutoksen moottorina”. Hankkeen päätoteuttaja on Kaustisen seutukunta, ja hankkeen osatoteuttajina ovat Kehittämisyhtiö Witas Oy sekä Yliopiston Kokkolan yliopistokeskus Chydenius.

Hankkeen tavoitteena on edistää kasvuhakuista ja uutta työllistävää liiketoimintaa. Hanke myös vahvistaa hyvin hiilineutraaliin talouteen liittyvää liiketoimintaa- ja markkinaosaamista ja kehittää uusia tuote ja palvelukonsepteja. Hanke vahvistaa lisäksi alueellisen JTF-suunnitelman tunnistettuun tarpeeseen. Hanke tukee uusien yritysverkostojen kehittämistä ja yrityspalvelujen täydentämistä. Hanke vahvistaa ylimaakunnallista yhteistyön hyödyntämistä maakunnan vetovoimaisuuden ja kilpailukyvyyn osalta.

Toiminta 1.11.2023-31.12.2023

Energiamurroksen suurhankkeet luovat hanketoimijoiden kuntiin merkittävää taloudellista kasvua sekä kiinteistöverotulojen kasvun, että uusien työpaikkojen syntymisen muodossa. Hanketoimijoiden alueilla olevia merkittäviä suurhankkeita ovat tuulivoima-, aurinko- ja kaivostoiminta.

Hankkeessa kehitetään aktiivisesti suurhanketoimisto.fi palveluportaalia, joka mahdollistaa paikallisten yritysten, sidosryhmien, hanketoimijoiden, sijoittajien sekä pääurakoitsijoiden horisontaalin ja tehokkaan tiedonsaannin ja verkostoitumisen toimijoiden välillä. Suurhanketoimisto.fi palvelu kokoaa kaiken suurhankkeisiin liittyvän julkisesti saatavilla olevan B2B tiedon, koulutukset, ja alihankintaketjut yhteen ja samaan paikkaan.

Hankkeen käynnistymisen aikana strategia on ollut verkostoitua tehokkaasti paikallisten Yrittäjäjärjestöjen ja kuntapäätäjien kanssa tarjoten suurhanketoimisto.fi liittyviä tietoiskuja. Digitaalinen suurhanketoimisto.fi portaali tavoitti 400 uniikkia käyttäjää ensimmäisen 4 toimintaviikon aikana. Toimintaa ohjaa ketterät lean- ja oppivan organisaation mallit, jossa vältetään tietoisesti hankkeille tyypillistä ylisuunnittelua. Tämän tarkoituksena on varmistaa hankkeen mahdollisimman hyvä laadullinen lopputulos nopeuttaen hanketoimijoiden oppimistapahtumia. Hanke tekee aktiivisesti yhteistyötä muiden hankkeiden, kuten Centrian Distance Labin, että LUKEn TURKES-hankkeen kanssa.

Markus Mäntynen, projektipäällikkö

SEMUKAS Kustannuspaikka 5460	Kustannusarvio 2023–2025	Maksettu 2023	Maksettu yhteensä	Jää	Tot %
Henkilöstökustannukset	211 245	10 637,65	10 637,65	200 607,35	5
Flat rate 40 %	84 498	4 255,06	4 255,06	80 242,94	5
Yhteensä	295 743	14 892,71	14 892,71	280 850,29	5
Rahoitus	Myönnetty 2023–2025	Haetaan 2023	Saatu yhteensä	Jäljellä	
K-P liitto JTF	80 % 236 594	11 914,17			
Kunnat	20 % 59 149	2 978,54			
Yhteensä	100 % 295 743	14 892,71			

Teema 4. Kulttuurin, luonnon ja onnellisten ihmisten seutu

16. KAIKUMA – Aineettoman kulttuuriperinnön matkailupalveluiden kehittämishanke

Hankkeen rahoitus: Opetus- ja kulttuuriministeriö 80 %, kunnat 20 %
Avustus päätös: 1.7.2021 OKM/450/620/2021, 558822
Hankkeen toteutusaika: 1.9.2021 – 31.12.2023

Kaustislainen viulunsoitto on lisätty UNESCO:n ihmiskunnan aineettoman kulttuuriperinnön luetteloon. Kaustisen seudulla ja Keski-Pohjanmaan maakunnassa matkailu- ja palveluyrityksissä on tunnistettu ja tunnustettu tarve kehittää viulunsoittoperinteen ympärille syntyvän kulttuurimatkailun osaamista ja edellytyksiä. Tarpeena on vahvistaa matkailun toimijakenttää kulttuurimatkailun arvoketjuja kehittämällä sekä luoda ja pilotoida uudenlaisia matkailutuotteita, joilla varmistetaan aineettoman perinnön vastuullinen ja sosiaalisesti, taloudellisesti ja ympäristöllisesti kestävä kehitys.

Hankkeen tavoitteena on mm. lisätä alueen matkailutoimijoiden tietoisuutta aineettoman kulttuuriperinnön matkailua lisäävistä mahdollisuuksista erityisesti UNESCO:n osalta, turvata perinteen elinvoimaa ja kestävä kehitystä matkailuelinkeinoa vahvistaen ja perinteenharjoittajia alueelle sitouttaen ja luoda ja pilotoida kulttuurimatkailua tukevia ja erityisesti digitaalisessa ympäristössä kulutettavia tuotteita ja palveluita kulttuuriperintöä kunnioittaen ja sosiaalisen, taloudellisen ja ympäristöllisen kestävä kehityksen huomioiden.

Toiminta 1.1. – 30.6.2023

Etätyöolomat

Kaikuma-hankkeessa toteutettiin 2023 maalisi- ja huhtikuun aikana etätyöoloma-pilotti, jossa halukaille testajille tarjottiin viikon mittainen etätyöoloma Kaustisella. Etätyöoloman yhteydessä oli mahdollisuus tutustua monipuolisesti kaustislaiseen elävään perintöön.

Etätyöolomaan kuului majoitus ja työskentelytilojen käyttö, sekä iltaohjelmaa jokaiselle päivälle.

Iltaohjelmaan sisältyi kansantanssia, kaustislaiseen viulunsoittoon tutustumista harjoituksissa mukana olemalla sekä Kansansoitinmuseon vasta uusittuun näyttelyyn tutustumalla. Viikon aikana testajilla oli mahdollisuus myös mm. kahvitella kaustislaisten pelimannien kanssa sekä kokeilla kaustislaista jäsenkorjausta. Etätyölomakokeilusta saatiin kaikilta osallistujilta erittäin positiivista palautetta.

Ulpu-Maria Lehtinen etätyölomalla Kaustisella.

Talvijamit

Talvijamit-kurssi järjestettiin yhteistyössä Step-koulutuksen kanssa. 12 kansanmusiikista ja kansantanssista kiinnostunutta henkilöä osallistui Talvijameihin, eli viikon mittaiselle kurssille 20.-24.2.2023 Kaustisella, jonka aikana osallistujat tutustuivat kaustislaiseen elävään perintöön. Koulutuksen tavoitteena on lisätä tietoa ja tietoisuutta kaustislaisesta viulunsoittoperinteestä ja sen eri ilmenemismuodoista, ja testata samalla mahdollista kulttuuri- matkailutuotetta pienelle ryhmälle.

Talvijamit helmikuussa 2023 Kaustisella.

Kaikuma-hankkeessa tuotettu viulunsoitto -esite.

Kaustislainen viulunsoitto -esite

Kaikuma-hankkeessa tuotettiin touko-kesäkuussa Kaustislainen viulunsoitto -esite matkailutoimijoiden käyttöön. Esitteessä kerrotaan tarinallisesti kaustislaisen viulunsoiton historiasta ja nykypäivän ilmenemismuodoista, sekä sijoitetaan kartalle perinteeseen liittyviä tärkeitä kohteita. Esite valmistui ennen Kaustisen kansanmusiikkijuhlia ja sitä jaettiin paitsi matkailutoimijoiden käyttöön ja viikon mittaan kansanmusiikkijuhlien yleisölle.

Toiminta 1.7.-31.12.2023

Puolalaisten vierailu heinäkuussa

2022 kesällä toteutettu kaustislaisten pelimannien vierailu Puolaan tuotti heinäkuussa 2023 vastavierailun, johon Kaikuma-hanke myös osallistui. Puolan Uniejowista saapui 40 henkilön ryhmä esittelemään kukkamaton rakennusperinnettä Kaustisen kansanmusiikkijuhlien aikaan. Vierailijoihin tutustuivat Kaustisella myös kunnan edustajat, ja ystäväyhteyksien luominen jatkui edelleen: kohtaaminen poiki jälleen uuden vastavierailun Kaustiselta Uniejowiin myöhemmin kesällä.

Polkkaa, puolukkaa ja patikointia -viikonloppu

Hankkeessa järjestettiin Puolukkaa, polkkaa ja patikointia –tapahtumaviikonloppu, jossa pilottien tavoitteena oli yhdistää kulttuuri-, luonto- ja hyvinvointimatkailua ja myös alueen matkailu- ja ruokatoimijoiden, kulttuuri- ja luovan alan sekä hyvinvointialan ammatillista osaamista.

Kokonaisuus toteutettiin Halsuan Soidinkallion luontopolulla tai sen välittömässä läheisyydessä sekä Halsuan museon tiloissa. Pilottien suunnittelusta ja toteutuksesta vastasi alueen toimijoista ja kohderyhmistä muodostetut työryhmät yhdessä kunnan ja hankkeen eri toimijoiden kanssa.

Pekka Poudan kahvikutsu

Lokakuussa valtakunnallisiin otsikoihin nousi tunnetun meteorologi Pekka Poudan muistelo poikkeuksellisen epämiellyttävästä kahvitarjoilusta kauan sitten Kaustisella. Kaustisen seutukuntaa ja Kaikuma-hanketta pyydettiin joka puolelta seutua tekemään vastinetta uutiselle ja hankkeen voimin tuotettiin nopealla aikataululla Soiva kahvitauko suolla -video, jonka myötä Pekka kutsuttiin koko seudun voimin nauttimaan kahvista uudemman kerran. Video ja kahvikutsu saivat erinomaisen paljon näkyvyyttä verkossa ja pääsivät MTV3:n lauantai-illan lähetykseen esille parhaaseen katselu-aikaan. Video on nähtävillä Kaustisen seudun YouTube-kanavalla.

Tutustumismatka Kuopioon

Hankkeessa järjestettiin tutustumismatka Kaustisen seudun kulttuuri ja matkailutoimijoille, jonka tarkoituksena on testata ja havainnoida erilaisia toteutuksia kulttuuri- ja ruokamatkailun elämyksellisistä ja ohjelmallisista tuotepaketeista. Retki suuntautui Kuopioon lokakuussa 2023 ja sen ohjelma sisälsi mm. virtuaaliulottuvuuden sisältävän Illallisen kaikille aisteille, Kuopion Rauhalahden matkailun kehittämistyöhön tutustumista, tutustumista ohjelmalliseen tilaustuotteeseen sekä ohjelmalliseen toistuvaluonteiseen elämystuotteeseen, sekä tutustumista Tervon kunnan matkailun kehittämistoimiin ja -kohteisiin.

Kaustisen seudun kulttuurimatkailun strategia

Hankkeen loppuvaiheessa on luotu 5-vuotinen alueellisen kulttuurimatkailun kehittämisstrategia Kaustisen seudulle, jonka tavoitteena on tuoda yhteen alueen toimijoita ja mahdollistaa Unesco-status ja alueen muiden kulttuuristen vahvuuksien, luontokohteiden ja hyvinvointiosaamisen hyödyntämistä. Strategia julkaistaan vuoden 2024 puolella ja sen luomisessa on käytetty asiantuntijana Visit Finlandin kulttuurimatkailun asiantuntijaa Maija Sydänmaanlakkaa.

Kaustislainen viulunsoitto –esite

Aiemmin tuotettuun Kaustislainen viulunsoitto -esitteeseen tehtiin lisätilaus ja lisäksi esitteestä tuotettiin ruotsin- ja saksankieliset versiot.

Elävän perinteen ohjelmalliset pakettituotteet

Matkailu- ja kulttuuritoimijoiden joukko toivoi Kaikuma-hankkeelta apua ohjelmallisten tuotteiden luomisessa, ja yhteistyössä kaustislaisen viulunsoittoperinteen keskeisten yhdistysten, Kansanmusiikki-instituutin ja Hotelli Kaustisen kanssa luotiin verkkosivun kautta tarjottavia kokous- ja ohjelmapaketteja. Nämä ovat kokeiluluontoisia tuotteita, jotka julkaistaan ja joiden toimivuutta tarkastellaan vuoden 2024 aikana, ja palautteesta ja opituista asioista voidaan edelleen välittää tietoa seudun muille tuotteistamista pohtiville tahoille.

Tytti Pohjola
projektipäällikkö

Kirsi Ojanen
projektityöntekijä

Kustannukset 1.9.2021-31.12.2023			Maksettu	Maksettu	Maksettu			
KAIKUMA 5453		KA 2021-23	2021	2022	2023	YHTEENSÄ	Jäljellä	Tot. %
Henkilöstökulut		112 300	9 804,47	45 977,68	47 277,46	103059,61	9 240,39	92 %
Lomapalkk. jaksotus			2 595,63	4 284,67	-6 880,30	0		
Ostopalvelut		28 500	2 688,85	7 597,75	18 235,29	28 521,89	-21,89	100 %
Toimitilakulut		1 700	0,00	0,00	1 244,71	1 578,58	121,42	93 %
Matkakulut		4 800	0,00	903,22	4 512,86	5 416,08	-616,08	113 %
Muut kulut		2 700	309,75	2 224,58	4 580,93	7 115,26	-4 415,26	264 %
YHTEENSÄ		150 000	15 398,70	60 987,90	68 970,95	145 691,43	4 308,57	97 %

Rahoitus 1.9.2021-31.12.2023			Saatu	Saatu	Saatu			
		Hyväksytyt	2021	2022	2023	Yhteensä	Saamatta	Tot. %
OKM	80 %	120 000	60 000,00	60 000,00		120 000,00	0,00	100 %
Kunnat	20 %	30 000	3 079,74	12 197,58	10 347,33	25 691,43	4 308,57	86 %
Halsua	7,0 %	2 100	215,58	853,83	724,31	1 798,40	301,60	
Kaustinen	50 %	15 000	1 539,87	6 098,79	5 173,67	12 845,71	2 154,29	
Lestijärvi	4,5 %	1 350	138,59	548,89	465,63	1 156,11	193,89	
Toholampi	19 %	5 700	585,15	2 317,54	1 965,99	4 881,37	818,63	
Veteli	19,5 %	5 850	600,55	2 378,53	2 017,73	5 009,83	840,17	
Tilapäisrahoitus			-47 681,04	-11 209,68	58 623,62	0	0	
Yhteensä	100 %	150 000	15 398,70	60 987,90	68 970,95	145 691,43	4 308,57	97%

17. KASE HUOVA - Energiaomavarainen ja huoltovarma Kaustisen seutu – koordinoitihanke

Hankkeen toteutusaika 1.9.2022 - 31.08.2025
Kokonaisbudjetti: 272 000 €
Hankkeen rahoitus: Huoltovarmuuskeskus 90 %, kunnat 6 %, KASE in kind 4 %

Yleiskatsaus

HUOVA-hankkeen tavoitteena on seudullisen (Kaustisen seutukunnassa viiden kunnan – Halsua, Kaustinen, Les-tijärvi, Toholampi, Veteli -yhteistyön) huoltovarmuuteen tähtäävän varautumissuunnitelman luominen ja seu-tutason yhteistoiminnan mallin kehittäminen eri tasoilla (tila- ja yritystaso, kylätaso, kuntataso, seututaso) ja sektoreilla sekä seudullisen varautumissuunnitelman kytkeminen valtakunnan tasolla HVK:n huoltovarmuusjär-jestelmiin ja häiriö-/poikkeustilanteiden koordinointiin. Tämä hanke on suunniteltu koordinaatiohankkeeksi eri osakokonaisuuksiin pureutuvien osaprojektien välillä.

Ohjelman osahankkeet:

- 1) Sähkön ja lämmön tuotannon vaihtoehtoiset menetelmät ja vaihtoehtoiset raaka-aineet häiriötilanteissa
- 2) Alueellisen biokaasulaitos - ja jakeluverkoston suunnittelu huoltovarmuuden näkökulmasta
- 3) Elintarvikkeiden tuotannon jatkuvuus
- 4) Digitalisaation hyödyntäminen ja tietoliikenneyhteyksien varmistaminen häiriötilanteissa

Toiminta 1.1.-31.12.2023

Hanke käynnistettiin toden teolla tammikuussa 2023. Alun kartoitusvaihe sisälsi laaja-alaisen ja holistisen tutus-tumisen huoltovarmuuden eri osa-alueisiin ja niistä esiin nousseiden tärkeimpien aihepiirien nostamisen tarken-nettuun projektisuunnitelmaan. Suoranaiseen huoltovarmuuteen valitut konseptit liittyvät kiinteästi ja kuntoon laitettuna parantavat alueen huoltovarmuuden ja tilannekuvan ymmärtämisen yleistä tilaa.

Projektisuunnitelmaa lähdettiin toteuttamaan kevään kääntyessä kesään ja lomakauden alettua yksi kärkiete-nemissuunnista, eli seutukunnan yhteinen valmiussuunnitelma, olikin jo hyvin lähellä valmiina käyttöönot-toa. Samalla alustettiin hallintosäännön uudistaminen ja harmonisointi häiriötilanteiden osalta, kuntien yhtei-sen yhteystieto / materiaalisen varautumisen tietopankin rakentaminen ja seudullisen tilannekuvan selvittämi-nen varautumisen osalta.

Sähkö-, tietoliikenne, vesi- ja viemäritilanteen kartoittaminen sekä yhteistyön rakentaminen aloitettiin keväällä ja etenee syvempään vaiheeseen alkusyksystä. Kannus ilmaisi halukkuutensa lähteä mukaan hankkeeseen val-miussuunnittelun ja hallintosäännön osalta kesäkuussa 2023.

Projektisuunnitelmaa toteutettiin valmiussuunnittelun osalta syksyn kääntyessä joulun ja seutukunnan yhtei-nen valmiussuunnitelma, olikin jo loppuvuodesta 2023 kaikilla paitsi Kannuksella yleisen osan suhteen käyt-töön otettuna. Samalla tehtiin ja nuijittiin käyttöön hallintosäännön uudistaminen ja harmonisointi häiriötilan-teiden osalta.

Kuntien yhteisen yhteystieto / materiaalisen varautumisen tietopankin tosiasiallinen rakentaminen käynnistet-tiin tietojen keräämisen suhteen ja seudullisen tilannekuvan selvittäminen varautumisen osalta jatkui.

Myös kolmatta sektoria aktivoitiin mukaan. Mm. SPR/Vapepan kanssa pidettiin yhteistilaisuus ja SPR tulee ke-väällä 2024 kuntiin tekemään yhteistyösopimuksia.

Loppuvuotta kohti kerättiin keskitetysti ja myös ohjatusti tietoja materiaalsen varautumisen tietopankkia varten. Myös kyläradiohanketta laitettiin alulle sekä varattiin päivämäärä Häiriöhyrrä-harjoitukselle.

Pekka Raittila
projektipäällikkö

Kase Huova Kustannukset		KA	Maksettu	Maksettu	Maksettu	Jäljellä	tot
Kustannuspaikka 5438		2022–2025	2022	2023	yhteensä		%
Henkilöstökustannukset		214 000	2 131,16	58252,02	60383,18	153616,82	28
Palvelujen osto		31 200	1 500,00	253,35	1 753,35	29 446,65	6
Matkakulut		6 200	0,00	290,95	290,95	5909,75	5
Muut kulut		20 800	123,38	2179,57	2302,95	18497,05	11
Yhteensä		272 200	3 754,54	60975,19	64730,43	207469,57	24
Rahoitus		Myönnetty	Saatu 2022	Saatu 2023	Saatu	Saamatta	
		2022–2025			yhteensä		
Huoltovarmuuskeskus	90 %	244 980	3379,09	27610,99	30990,08	213989,92	13
Kaustisen seutukunta	10 %	27 220	375,45	6097,59	6473,04	20746,96	24
Kunnat	6,3 %	17 220	375,45	6097,59	6473,04	10746,96	38
KASE (in kind)	3,7 %	10 000	0	0	0	10 000,00	0
Tilapäisrahoitus				27267,31	27267,31		
Yhteensä	100 %	272 200	3754,54	60975,89	64730,43	234736,88	14

18. Retkeilyreitit -investointihankkeiden HALLINTO

Kaustisen seutukunta on hallinnoinut Lestijärven, Reisjärven ja Kinnulan kuntien puolesta Peuranpolun kunnostushanketta, joka koskee väliä Lestijärven Lehtosenjärveltä ja Reisjärven Petäjänmäelle. Kunnostustöillä Peuranpolku-reitistö saadaan säilymään kokonaisuutena ja sen saavutettavuus paranee. Kunnostettavan reitin osuus oli noin 40 kilometriä. Kunnostushanke on sisältänyt reitinraivausta, pitkospuiden purkua ja uusimista soille sekä ojien ja purojen ylityspaikoille, tulipaikkojen kunnostamista, laavujen rakentamista sekä reittikarttojen, opasteiden ja infokylttien lisäämistä. Hankkeen toteutusaika oli 1.4.2019 – 31.12.2022.

Toinen seutukunnan hallinnoimista retkeilyreitihankkeista kohdistui Lestijokilaakson yläjuoksulle Lestijärven ja Toholammin kunnan alueilla. Hankkeen kohteena olivat Lestijoen melontareitti ja sen varrella olevat taukopaidat, Jatkonkosken taukopaikka, Hongiston leirikeskuksen läheisyydessä sijaitseva luontopolku ja Ristinpolku sekä Jämsänkallion ja Kotojärven alue. Hankkeen toteutusaika oli 1.4.2019 – 31.12.2022.

Toiminta 1.1.-30.6.2023

Hanketta on toteutettu Kaustisen seutukunnan henkilöstön toimesta. Hankkeen vastuuhenkilöinä ja toteuttajina olivat Mikko Hänninen (työpäällikkö) ja Minna Kauppinen (hallinto). Vuoden 2023 toteutuneet hallinnointikustannukset katetaan kustannuspaikalta 5419 Flat rate yleiskustannukset.

Raportointijaksolla hankkeista on laadittu loppuraportit sekä tehty loppumaksatushakemukset ELY-keskuskelle. Peuranpolku-hankkeen viimeinen ohjausryhmän kokous pidettiin 25.4.2023.

Raportointijaksolla toteutettiin myös viimeisiä kylttien asennuksia maastoon seutukunnan omana työnä. Kyltit olivat jääneet keliolosuhteiden takia asentamatta edellisvuoden puolella.

Ennen viimeisen maksuerän maksamista ELY-keskus suoritti hankkeille lopputarkastuksen ns. paikanpäällä tehtävänä tarkastuksena. Lestijoen yläjuoksu -hankkeen tarkastus suoritettiin tutustumalla Jämsänkallion ja Kotojärven luontokohteisiin kesäkuussa työpäällikön johdolla. Peuranpolku-hankkeen tarkastus suoritettiin myöhemmin kesällä.

Minna Kauppinen
hallintopäällikkö